

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Jeroen Berg
Titel	Caravaggio
Jaar	2003
Uitvoering	Els Inc / Arie Mol

Copyright (C) 2003 by Jeroen Berg

CARAVAGGIO

jeroen van den berg definitieve versie januari 2003

LENA	waarzegster
CARAVAGGIO:	schilder
DE KAPITEIN:	vriend van Caravaggio
WAARDIN	waardin
BAGLIONE:	concurrent van Caravaggio
LONGHI:	zaakwaarnemer van Caravaggio
DE KARDINAAL	kardinaal
FILIDE:	minnares van Baglione
MANCINI:	journalist
DE VROUW VAN:	vrouw van Baglione

1. CARAVAGGIO EN LENA

Caravaggio zit met Lena aan een tafeltje, ze spelen balletje balletje.

LENA:

(doet een balletje onder een beker, laat zien dat het balletje onder de beker zit, er wordt geschoven met de drie bekers, tot ze in een andere volgorde staan.

CARAVAGGIO:

(wijst op het bekertje waar hij denkt dat het balletje in zit)

LENA:

(houdt haar hand op)

CARAVAGGIO:

(stopt er een biljet in)

LENA:

(laat zien dat het balletje ergens anders ligt)

CARAVAGGIO:

En daar dan? *(wijst op de beker die hij eerder aanwees)*

LENA:

(tilt de beker op, er ligt niets onder) Het is een kwestie van heel goed in de gaten houden.

CARAVAGGIO:

Dat doe ik.

LENA:

Het is je toch een paar keer gelukt.

CARAVAGGIO:

Daarom begrijp ik ook niet-

LENA:

(herhaalt het ritueel, houdt haar hand op)

CARAVAGGIO:

Het is mijn laatste geld.

LENA:

Dan moet je niet meer gokken.

CARAVAGGIO:

Ik weet zeker dat hij daar ligt.

LENA:

Ik weet zeker van niet.

CARAVAGGIO:

(geeft haar zijn laatste biljet)

LENA:

(tilt de beker op, er ligt geen balletje)

CARAVAGGIO:
Ik wist echt zeker dat hij daar lag-

LENA:
Ik heb je nog gewaarschuwd.

CARAVAGGIO:
Ik zag echt heel duidelijk-

LENA:
Zal ik je de truck verklappen.

CARAVAGGIO:
Ja-

LENA:
Als je niet wil verliezen-

CARAVAGGIO:
Ja-

LENA:
Dan moet je niet aan dit soort spelletjes meedoen.

2. IN HET CAFÉ

De Kapitein zit met Caravaggio aan de bar. Ergens anders in de bar zit Longhi, die hen voortdurend in de gaten houdt. De Kapitein gaat staan, de barkruk valt onder hem vandaan.

KAPITEIN:

(behoorlijk boos) Eén echte reden wil ik van je hebben.

WAARDIN:

Wees blij dat ik je niet buitenzet.

KAPITEIN:

Eén geldige reden-

WAARDIN:

Je hebt genoeg gehad-

KAPITEIN:

Wie zegt dat?

WAARDIN:

Dat is zo.

KAPITEIN:

Ik ben de enige die dat kan bepalen.

WAARDIN:

Luister kapitein-

KAPITEIN:

En ik voel heel duidelijk dat ik dorst heb-

WAARDIN:

Je hebt geen geld en een enorme rekening-

KAPITEIN:

(tegen Caravaggio) Ze zouden je net zo makkelijk laten uitdrogen.

CARAVAGGIO:

Geef hem een drankje van mij.

WAARDIN:

Je hebt ook geen geld Caravaggio.

CARAVAGGIO:

Wat is nou één drankje?

WAARDIN:

(draait zich om) Ik heb hier geen zin in.

KAPITEIN:

Een beetje respect alsjeblieft. Deze man is geniaal! Dit gaat een hele grote worden mensen! Geef die jongen nou een biertje van me.

WAARDIN:
Ik peins er niet over.

KAPITEIN:
Maar ik heb geld!

CARAVAGGIO:
Hij kan er alleen niet bij.

KAPITEIN:
Het is een zeer ingewikkelde erfeniskwestie. Mijn advocaat is al weken voor me bezig.

EEN GAST:
Zijn advocaat.

CARAVAGGIO:
Zijn advocaat ja.

(er wordt gelachen door een groepje gasten)

KAPITEIN:
(tegen Caravaggio) Ik begrijp niet wat daar zo grappig aan is. *(gaat midden in het café staan)* Niemand weet hier meer van juridische zaken dan ik. Omdat ik dus onder ander doctorandus in de rechten ben. *(er wordt weer gelachen)* Nee echt. Ik loop er niet mee te koop, maar ik heb meerdere studies achter de rug, zeg maar gerust dat ik wetenschappelijk behoorlijk onderbouwd ben.

(er wordt weer gelachen)

KAPITEIN:
Nee- *(tegen de Waardin, tussen neus en lippen door)* Geef die mensen even wat te drinken van me. *(tegen de andere gasten)* Serieus. Eén studie was me te saai. Kijk. Vroeger dachten ze dat ik lui was, maar het was me veel te makkelijk. Op de lagere school al. Ik verveelde me rot. Ik heb nou eenmaal een uitdaging nodig. Dus studeerde ik medicijnen, rechten, hoe heet dat nou- sociologie, ook. En allemaal tegelijk hè. Nee serieus, ik heb boven een hele rij diploma's aan de muur hangen. Netjes ingelijst. *(er wordt weer gelachen)* Caravaggio?

CARAVAGGIO:
Er hangt daar inderdaad een keurig rijtje diploma's.

KAPITEIN:
Moet ik ze meenemen de volgende keer.

EEN GAST:
Laten we dan nu even op je kamer gaan kijken.

KAPITEIN:
Ik zeg toch dat ik ze meeneem de volgende keer.

CARAVAGGIO:
(tegen de Kapitein) Ga er toch niet zo serieus op in.

KAPITEIN:
Het is een puinhoop boven. Ik heb de hele nacht gewerkt aan een nieuw gedicht.

WAARDIN:

Je was de hele nacht hier beneden.

KAPITEIN:

Daarna, ik werk het liefst als iedereen naar bed is.

WAARDIN:

We hebben je vannacht weer naar boven moeten dragen.

KAPITEIN:

Dat zou ik dan toch zeker weten.

WAARDIN:

Je sliep al toen we halverwege de trap waren.

KAPITEIN:

Geef die mensen nou even wat te drinken van me. Is dit een kroeg of niet.

WAARDIN:

Vergeet het maar..

KAPITEIN:

(tegen de gasten) Onbegrijpelijk. Terwijl ik hierboven dus woon hè.

EEN GAST:

(is ondertussen richting de kapitein en Caravaggio gelopen) Wat wil je drinken Kapitein.

KAPITEIN:

Daarom zeg ik het niet hè.

EEN GAST:

Tuurlijk niet. Wat zal het zijn.

KAPITEIN:

In dat geval zou ik heel graag-

WAARDIN:

Ik ga je straks niet weer naar boven dragen.

KAPITEIN:

Niemand hoeft mij straks te dragen. *(tegen de Gast)* Ik zou graag nog eens hetzelfde alsjeblijft. *(slaat zijn arm om Caravaggio's schouder)* en voor Caravaggio ook als het kan.

WAARDIN:

(geeft de Kapitein en Caravaggio een drankje)

KAPITEIN:

(fanatiek) Proost mensen. *(slaat zijn glas in een keer achterover)* Maar serieus. Wat betreft die wetenschappelijke eh- *(hij wil gaan zitten, maar valt achterover, de andere gasten schrikken, proberen hem overeind te helpen)*

WAARDIN:

Dat heeft geen enkele zin.

GAST:
Ademt hij nog-

WAARDIN:
Zo valt hij altijd in slaap-

GAST:
Ongelofelijk-

EEN ANDERE GAST:
(slaat hem op zijn wangen)

WAARDIN:
(pakt de Kapitein bij zijn armen) Als jullie hem nou even bij zijn benen- (de Kapitein wordt naar zijn kamer getild)

3. BIJ DE KARDINAAL

DE KARDINAAL:

(staart gefascineerd naar een klein boompje dat op zijn bureau staat) Bonsai.

(pauze)

BAGLIONE:

Bonsai.

DE KARDINAAL:

Fascinerend niet. Zo'n miniatuurboompje. Kwestie van kort houden. Ieder jaar de wortels en de takken bijknippen. Dat vind ik dus kunst hè.

BAGLIONE:

Het is inderdaad een soort kunst eh.

DE KARDINAAL:

Het is kunst. Ik bepaal exact hoe zo'n boompje eruit gaat zien, precies zoals jij een schilderij schildert.

BAGLIONE:

Ja, als je het zo bekijkt is het inderdaad eh-

DE KARDINAAL:

Mijn manier van scheppen hè. Bevalt een tak me niet dan is het knip. Wil ik hem een kant op laten groeien dan is het knip. Ik bepaal alles. En zo'n hobby groeit je nooit boven het hoofd. *(moet lachen)* Snap je. *(beweegt zijn hand boven zijn hoofd)* Boven het hoofd.

BAGLIONE:

Ja ja. Boven het hoofd. Ik snap het, *(lacht)* leuk.

DE KARDINAAL:

(kijkt hem aan, lacht mee)

BAGLIONE:

Maar nog even over die schetsen. *(wijst op een map die open voor hen op tafel ligt)*

DE KARDINAAL:

Wat wil je nou toch de hele tijd met die schetsen.

BAGLIONE:

Ik was benieuwd wat je er van vond.

DE KARDINAAL:

Heel aardig hoor, heel aardig.

BAGLIONE:

Jawel hè.

DE KARDINAAL:

Je bent een prima vakman Baglione, maar vergelijk die schetsen nou bijvoorbeeld eens voor de aardigheid met jouw minnares.

BAGLIONE:
(*lachend*) Ja ja, ja ja.

DE KARDINAAL:
Ik ben nu serieus hè. Wat een vrouw. Als er hier één oog van haar op de schoorsteen stond zaten wij daar nu met zijn tweeën in trance naar te kijken. Een been van haar op tafel, of een schouderblad en we zouden niets meer weten te zeggen. Een borst van haar aan de muur naast een schilderij van jou en jouw werk zou onzichtbaar worden, zo is het toch?

BAGLIONE:
Zo is het, zo is het.

DE KARDINAAL:
Een plukje haar van zo'n vrouw heeft zelfs meer impact dan jouw hele oeuvre bij elkaar.

BAGLIONE:
Ja ja, ja ja-

DE KARDINAAL:
Wat zouden we ons hier dan druk gaan maken over een paar van die schetsen.

4. IN HET RESTAURANT

Filide zit met Baglione en Mancini in een restaurant. Rustige muziek op de achtergrond. De ober brengt kreeft.

FILIDE:

(tegen de ober) Dat ziet er lekker uit! (geeft hem een knipoog)

DE OBER:

(glimlacht, blijft verdwaasd met de kreeft naast de tafel staan)

FILIDE:

(blijft hem aankijken pauze)

DE OBER:

(heel zacht, bijna onverstaanbaar) Uw kreeft.

FILIDE:

(vriendelijk) Sorry?

DE OBER:

(net zo zacht) Uw kreeft. (hij kucht)

FILIDE:

(tegen Mancini en Baglione) Ik versta hem niet hoor. (tegen de ober) Je praat zo zachtjes.

OBER:

(kucht, probeert het weer, nu net iets harder) Kreeft.

FILIDE:

(wijst op het bord, tegen de ober, vriendelijk) Dát is kreeft.

DE OBER:

Dat is kreeft. Ja.

FILIDE:

Ja en? (gebaart de ober de schaal neer te zetten)

DE OBER:

(zet de schaal neer) Dank u wel.

FILIDE:

Daar hoef je mij toch niet voor te bedanken!

DE OBER:

O nee.

FILIDE:

Dan gaat ie mij bedanken.

BAGLIONE:

Zo is het wel genoeg schatje, laat die man met rust.

FILIDE:

Ik doe niets.

DE OBER:
(loopt snel weg)

FILIDE:
Houd jij van kreeft?

MANCINI:
Gaaf. *(kucht)* Goed. Misschien eh- *(pakt zijn dictafoon)*

Er klinkt een mobiel telefoontje, Mancini, Baglione en Filide zoeken alle drie hun telefoon

BAGLIONE:
(kijkt op het schermpje) Ik ben het. *(drukt de telefoon aan)* Hallo met mij. Nee. Ik zit nog op het atelier. Er loopt zojuist een galeriehoudster binnen. Nee, dat wist ik vanmorgen nog niet, hij kwam zo maar aanzetten. Luister nou liefje, soms lopen dingen anders dan verwacht, ik kom iets later, dat is toch geen ramp. Op het atelier, dat zeg ik toch, ik drink nog even een wijntje. Wees blij dat er zo maar een galeriehoudster op de stoep staat, het is werk schat, geld, vakantie, nieuwe kleren. Luister, er wordt op me gewacht. Ik moet nu écht- Ja. Ja. Dag muisje. *(miauwt als een kat)* Ik ook van jou. Ja. *(miauwt weer, nu als een krolse kater, kijkt besmuikt naar Mancini die hem geamuseerd zit te bekijken)* Dag dag. *(zachter)* Dag dag. *(schakelt het toestel uit, kijkt op zijn horloge)*

MANCINI:
(drukt de dictafoon aan) Oké-

BAGLIONE:
O ja. Even over dat interview. Wat zou jij me nu weer vragen gaan stellen, ik bedoel, je krijgt de antwoorden die je al weet. Dan kan je de hele avond dat bandje *(wijst op de dictafoon die Mancini voor zich op tafel heeft liggen)* gaan uittikken en uit mijn kromme zinnen een stuk proberen op te bouwen. Dat is toch onzin. Wat mij betreft ga je gewoon je gang, schrijf wat je wilt, dat is een stuk efficiënter.

MANCINI:
Maar-

BAGLIONE:
(staat op, geeft Mancini een hand) Oké. Wij zijn weg-

FILIDE:
(heeft ondertussen met veel geweld de kreeft gesloopt) Ik ben nog niet klaar.

BAGLIONE:
Dan neem je hem mee.

FILIDE:
Ik kan toch moeilijk die hele kreeft meenemen.

BAGLIONE:
(veegt de kreeft in een beweging van het bord in haar handtas) Waarom niet?

FILIDE:
(moet heel hard lachen)

BAGLIONE:

Het is onze kreeft, daar mogen we mee doen wat we willen. *(tegen Mancini)* Sorry van de haast, het was gezellig. Hier. *(geeft zijn een bankbiljet)* Reken jij even af.

MANCINI:

Ben je gek, ik kan het declareren.

BAGLIONE:

Ik betaal, ik sta erop.

MANCINI:

(neemt het biljet aan) Dat is duizend scudi.

BAGLIONE:

Dat zie ik ook wel.

MANCINI:

Dat is drie keer te veel.

BAGLIONE:

Dan neem je nog een toetje.

MANCINI:

Kom op.

BAGLIONE:

Zeur nou niet, ik heb niet kleiner. *(geeft hem een hand)* Maak er wat moois van. Ik heb jou heel hoog zitten, dat weet je.

5. IN HET CAFÉ.

Mancini zit met Caravaggio in het café, de Kapitein ligt met zijn hoofd op de bar te slapen

MANCINI:

Jij denkt waarschijnlijk dat het op de Kunstredactie een ingeslapen toestand is. Nou, vergeet het maar. De hectiek waarbinnen ik als journalist moet functioneren. Wij kunnen een schilder maken of breken hè. Dus reken maar dat er aan je getrokken wordt. De mensen gaan toch af op wat ze in de krant lezen. En dan is het voor jullie als schilders natuurlijk maar hopen dat je een keer ergens genoemd wordt toch. Ik heb met jullie te doen hoor, echt waar. Heel Rome is vergeven van de jonge schilders. Hoe speel je jezelf in de picture. Ik krijg iedere dag zo'n stapel uitnodigingen voor openingen, ik gooi ze direct in de prullenbak, als ik die allemaal door moet nemen houd ik geen tijd meer over om ergens naar toe te gaan. Kijk. Ik weet nu wie Caravaggio is. Zo'n ontmoeting maakt meer indruk dan wanneer je me iedere week een uitnodiging zou sturen. Nu heb ik een plaatje bij de naam hè. En je bent een mooie jongen, dat scheelt een hoop. Of vind je het raar dat ik dat zeg. Ik bedoel, ik ben als kunstredacteur nou eenmaal gevoelig voor een bepaalde esthetiek. En jij straalt ook nog eens een enorme kracht uit, eerlijk waar. Als je schilderijen net zo heftig zijn als jijzelf zit het wel goed hoor. Ik denk dat ik je ga volgen. Serieus. Je zou niet de eerste zijn die op zo'n manier aan het werk komt. Maar ik laat me niets opdringen hè. Ze willen allemaal met me praten, de jonge kunstenaars. Wat ik zei, wij kunnen een schilder maken of breken hè. Ik bedoel, als ik zeg dat iets goed is dan denken de mensen dat het goed is.

KAPITEIN:

(is ondertussen weer wakker en neemt een slok uit een leeg glas, gebaart de Waardin dat hij nog een rondje bestelt, de Waardin reageert niet, maar dat heeft de Kapitein niet door)

CARAVAGGIO:

De mensen kunnen zelf ook denken.

MANCINI:

Wat zeg je.

CARAVAGGIO:

Dat de mensen heel goed zelf kunnen denken.

MANCINI:

Schei toch uit, als ik schrijf die en die schilder herhaalt zich, of bij die en die is de fut eruit, dan is het boem, achteraan aansluiten voor zo'n man. Dat geeft macht hè.

CARAVAGGIO:

Ik wil daar niets mee te maken hebben.

MANCINI:

Natuurlijk niet. Maar je hebt er mee te maken. Waarom dacht je dat jij niets verkoopt.

CARAVAGGIO:

Wie zegt dat ik niets verkoop.

MANCINI:

Anders had ik je wel gekend.

CARAVAGGIO:

Dat is een kwestie van tijd.

MANCINI:

Het is een kwestie van gerucht. Jouw naam moet gonzen, er moet over je gepubliceerd worden. Als ik bijvoorbeeld schrijf: die Caravaggio moet je hebben, dan staan ze de volgende dag in de rij voor je atelier.

CARAVAGGIO:

Maar schrijf dat dan gewoon.

MANCINI:

Misschien dat ik dat ga schrijven, misschien, wie weet. *(steekt een sigaret op)* Ik ben een onafhankelijk journalist hè. Ik vind het prettig om in het centrum te staan, te sturen, maar ik maak geen misbruik van mijn macht. Als ik zeg dat iets kwaliteit heeft, heeft het kwaliteit. Daar moet de lezer op kunnen vertrouwen.

KAPITEIN:

(heeft ondertussen weer een slok uit zijn lege glas geprobeerd te nemen, gebaart naar de Waardin dat hij nog een rondje bestelt, de Waardin reageert niet maar dat heeft de Kapitein niet door)

CARAVAGGIO:

(ondertussen) Jij schrijft over Baglione en Caracci. Wat heeft dat met kwaliteit te maken.

MANCINI:

Baglione en Caracci zijn zeer verdienstelijke schilders.

CARAVAGGIO:

Het zijn veilige schilders, die doen precies wat ze gevraagd wordt. Nette invuloefeningen.

MANCINI:

Die moeten wel. Op dat niveau.

CARAVAGGIO:

Ik zou me nooit op zo'n manier laten klemzetten.

MANCINI:

(legt zijn hand op zijn arm) Als je op hun niveau wilt werken moet je af en toe concessies doen.

CARAVAGGIO:

Ik doe op geen enkel niveau concessies.

MANCINI:

Och wat leuk. Een kunstenaar met idealen. Logisch dat je niet aan de bak komt.

CARAVAGGIO:

Maar ik maak wat ik wil.

MANCINI:

Maar niemand die dat ziet.

CARAVAGGIO:

Mijn werk wordt er niet beter op als er veel mensen naar komen kijken.

MANCINI:

Kijk nou eens wat voor mogelijkheden je krijgt als je net als Caracci en Baglione gevraagd wordt om grote werken te schilderen.

CARAVAGGIO:

Dat is toch alleen maar oppervlakte. Vierkante meters.

MANCINI:

Dat soort enorme doeken maken wel impact.

CARAVAGGIO:

En wat laten ze daarop zien. Een wereld die niet bestaat.

MANCINI:

Wacht even, wacht even.

CARAVAGGIO:

Het is toch zo. Stramme heiligen, engeltjes op wolken. Ze proppen een heel verhaal in een beeld. Dat heeft toch niets met ons te maken.

MANCINI:

Dat zie je toch verkeerd.

CARAVAGGIO:

Let op. Ik ga zo op de tafel slaan, maar dat is nu nog niet aan de hand. Snap je wat ik bedoel.

MANCINI:

(lacht) Wat wil je daar mee zeggen.

CARAVAGGIO:

(slaat op de tafel) Dat is ons leven. Van moment naar moment.

MANCINI:

Indrukwekkend.

CARAVAGGIO:

We zitten niet in een verhaaltje. *(pakt zijn glas bier, doet alsof hij het in zijn gezicht gooit)*

MANCINI:

(schrikt)

CARAVAGGIO:

Dat moment wil ik schilderen. De schrik in je ogen.

MANCINI:

Ik wist dat je niet zou gooien.

CARAVAGGIO:

Hoe je achteruit deinst. Dat is wat mij betreft een gebeurtenis.

MANCINI:

Maar niet geschikt voor een grote opdracht.

CARAVAGGIO:

De opwekking van Lazarus bijvoorbeeld. En dan iemand die zo kijkt als jij daarnet wanneer het lijk van Lazarus weer tot leven komt.

MANCINI:

De grote opdrachten hebben nou eenmaal met een bepaalde traditie te maken.

CARAVAGGIO:

Maar ik heb met die traditie niets te maken. Dat is een te kleine jas waardoor je verkramppt gaat schilderen. Als ik een grote opdracht zou krijgen-

MANCINI:

Die krijg je niet op deze manier.

CARAVAGGIO:

Dat wil ik ook helemaal niet. Maar als ik een grote opdracht zou krijgen zou ik levende mensen schilderen. Geen statische beelden. Zoals wij hier zitten- De domme journalist die denkt dat ze alles beter weet.

MANCINI:

(lachend) Hou nou toch op Caravaggio.

KAPITEIN:

(heeft ondertussen weer een slok uit een leeg glas geprobeerd te nemen, gebaart naar de Waardin dat hij nog een rondje bestelt, de Waardin reageert niet, maar dat heeft de Kapitein niet door)

CARAVAGGIO:

De briljante schilder die hem met alle geweld gaat overtuigen. Ons gesprek in contrast met de moeite die de Kapitein doet om zijn glas opnieuw gevuld te krijgen.

KAPITEIN:

Ze heeft het niet door hè.

CARAVAGGIO:

Dat vind ik mooi. Dat zou een prachtig beeld kunnen opleveren. Begrijp je wat ik bedoel.

MANCINI:

Natuurlijk begrijp ik dat.

CARAVAGGIO:

Schrijf dan een artikel over mij.

MANCINI:

Je snapt best dat ik niet zo maar een artikel ga schrijven.

CARAVAGGIO:

(pakt hem bij zijn colbert) Wat heb je tegen mij.

MANCINI:

(schrikt, weet niet zo goed raad met de situatie) Helemaal niets.

CARAVAGGIO:

Waarom werk je dan niet een beetje mee.

WAARDIN:

Houd daar mee op Michaël.

MANCINI:

(in paniek) Ik kan je misschien helpen, ik kan je misschien helpen als je wilt-

BLACK-OUT

6. IN DE WERKKAMER VAN DE KARDINAAL

DE KARDINAAL:
(*roert in zijn koffie*) Caravaggio?

MANCINI:
Caravaggio. Niks over gehoord?

DE KARDINAAL:
Jonge jongen?

MANCINI:
Redelijk. Er wordt overal over hem gesproken.

DE KARDINAAL:
Dat zegt me niks. Wat doet hij voor dingen-

MANCINI:
Schildert levensechte beelden.

DE KARDINAAL:
(*glimlacht*) Niets bijzonders dus. (*neemt een slok koffie*)

MANCINI:
Schijnt echt fantastisch te zijn.

DE KARDINAAL:
Heb je het zelf al gezien.

MANCINI:
Dat niet. Maar wat ik erover hoor-

DE KARDINAAL:
Als je de mensen moet geloven is er hier elke week een nieuw talent in de stad.

MANCINI:
Weet ik. Maar deze keer-

DE KARDINAAL:
Is het precies als alle andere keren. Het is gewoon weer een eendagsvlieg Mancini.

MANCINI:
(*gekwetst*) Ik ben niet de eerste de beste Del Monte-

DE KARDINAAL:
Je bent een prima journalist-

MANCINI:
Precies. Ik heb een neus voor nieuw talent-

DE KARDINAAL:
Maar van échte kunst weet je niets- (*moet hard lachen*)

MANCINI:
(*lacht uit beleefdheid mee*) Nee, maar serieus-

KARDINAAL:
Zeg. Zie je niets aan me?

MANCINI:
Niet zo direct nee.

DE KARDINAAL:
Kijk nou eens goed.

MANCINI:
Misschien iets met uw kleding?

DE KARDINAAL:
Ik heb mijn haar geverfd! Het is best natuurlijk hè. Het werd zo grijs bij de slapen. Ik hoef niet iedere morgen via de spiegel geconfronteerd te worden dat ik een oude man ben. Zeg. *(kijkt op zijn horloge)* Je moet me excuseren. Het was heel gezellig maar ik heb zo direct mijn volgende afspraak.

MANCINI:
Maar het interview eh-

DE KARDINAAL:
(kijkt op zijn horloge) Het spijt me. Een volgende keer moeten we maar eens wat dieper op de dingen ingaan. *(verdiept zich in een boek)*

MANCINI:
(bergt zijn opschrijfboekje en zijn pen op, wil nog iets zeggen, durft de Kardinaal niet meer te storen, staat op, loopt richting de deur en sluipt naar buiten)

DE KARDINAAL:
(legt het boek snel weg, draait een telefoonnummer, luistert) Ja. Met mij. Zeg. Weet jij iets over een schilder die Caravaggio heet. Caravaggio. Als je iets over hem hoort laat het me direct weten. *(legt de hoorn neer)*

7. IN HET CAFÉ

Caravaggio zit met de Kapitein aan de bar, Longhi heeft zojuist kennis met hun gemaakt

LONGHI:

Ik begrijp toch precies waar jij mee zit. Jij wilt grote dingen doen en je werkt in een atelier waar je aan de lopende band bloemen staat te schilderen in andermans werk. Dat is ook onverteerbaar. *(geeft de Waardin een teken, ze zet drie biertjes op de bar)*

CARAVAGGIO:

Het is een tijdelijke situatie.

LONGHI:

Dat soort dingen moet je jezelf altijd voor houden wil je er niet acuut een eind aan maken. *(heft zijn glas)* Proost.

DE KAPITEIN:

Proost!

LONGHI:

Op de grote levensleugen: Later wordt het beter, als ik maar eerst een eigen atelier heb, als er nou toevallig een galeriehouder lucht van me krijgt. En de tijd tikt door en je schildert je kapot, er staat een schuur vol prachtige werken te verschimmelen.

DE KAPITEIN:

Zo is het!

CARAVAGGIO:

Man hou op.

MANCINI:

Er zijn zoveel mensen met talent wiens werk ongezien verpulvert op zolders. Als ik daar aan denk word ik ter plekke treurig. Al die wachtende mensen. Kwaliteit komt niet vanzelf bovendrijven. Het is een kwestie van bonken aan de poort. Met een geluidswagen de stad door, koop Caravaggio!

DE KAPITEIN:

De beste schilder van heel Rome! Er zit wat in Michaël-

LONGHI:

Kijk. Het kan mij niets schelen of jij een succes wordt. Ik denk alleen aan mezelf hè. Jij kan tenminste nog schilderen. Ik kan helemaal niets. Dus investeer ik vanavond wat biertjes in jou om daar op langere termijn beter van te worden. Daar ben ik heel eerlijk in.

KAPITEIN:

Zo is het.

LONGHI:

Kijk. Jij hebt het talent en ik ken de wegen. En ik geef je nog een gratis advies en daarna gaat de meter lopen Caravaggio. We gaan direct naar de Kardinaal. Niks onderaan beginnen, dan houdt het ergens in het midden op en we wilden naar de top nietwaar.

CARAVAGGIO:

Ik ben totaal ongeschikt voor dat soort opdrachtenwerk.

LONGHI:

Dat is een kwestie van naar je hand zetten. Ja knikken en nee doen. Verpletter ze met je werk, als ze naar adem staan te happen is er niemand meer die zeurt. Wals over ze heen, zodat ze alleen nog maar versuft 'grandioos' kunnen stamelen. Als jij denkt dat jij dat aankan ben ik je man.

8. IN DE WERKKAMER VAN DE KARDINAAL

Caravaggio staat met Longhi in de kamer van de Kardinaal. Iemand (misschien Lena, die we alleen op de rug zien) knipt de teennagels van de Kardinaal.

DE KARDINAAL:

(gebaart dat ze nog even moeten wachten tot zijn nagels zijn geknipt, de Kardinaal kijkt gefascineerd naar het knippen) Voor de meeste mensen is dit de sluitpost van de lichamelijke verzorging. De voeten zitten het verst van het hoofd vandaan, die worden makkelijk vergeten. Dat is dom, want hier *(hij wijst op zijn hoofd)* komen alle zenuwen samen, maar daar *(wijst op zijn voeten)* net zo goed. Het contact met de aarde is minstens zo belangrijk als het contact met de lucht. Daar *(wijst op zijn voeten)* ligt de basis, als het daar niet in orde is, krijg je hier *(wijst op zijn hoofd)* kortsluiting. Als mijn voeten verzorgd zijn denk ik op m'n helderst. Zeg. Waar heb je dat geleerd? *(wijst op de das van Longhi)*

LONGHI:

(voelt aan zijn das)

DE KARDINAAL:

Dubbele Nelson Longhi. Nooit van gehoord?

LONGHI:

Dubbele Nelson.

DE KARDINAAL:

Zo hangt ie scheef. *(wijst op de nek van Caravaggio, die inderdaad geen stropdas draagt)* Dan heb ik liever niets. Zie je. Daar staat een kunstenaar.

LONGHI:

(probeert zijn das recht te doen)

CARAVAGGIO:

(geeft de Kardinaal ondertussen een hand) Michelangelo Merisi da Caravaggio.

DE KARDINAAL:

Jongen wat een mond vol. *(kijkt ondertussen op zijn horloge, zet een glas op tafel, schenkt cognac in)* Wat kan ik voor jullie doen mannen.

CARAVAGGIO:

(zet een aantal schilderijen op tafel)

DE KARDINAAL:

(bekijkt ze vluchtig) Michelangelo. De engel die de duivel de hemel uit werkte.

LONGHI:

Pas maar op. *(moet lachen)*

DE KARDINAAL:

(zet de schilderijen weg, pauze)

LONGHI:

En?

DE KARDINAAL:

(kijkt hem aan) Het is werkelijk geen gezicht. *(trekt de das van Longhi's hals)* Ik doe het een keer voor, goed kijken. *(strikt hem om zijn eigen hals, doet de knoop voor)* Kruis, overlans, overlans, omheen, doorhalen en insteken. Voila. Evenwicht Longhi. Balans.

LONGHI:

(doet de das om) Stukken beter.

DE KARDINAAL:

Ik weet het niet. Bij jou blijft het op een of andere manier vreemd. Zeg. Heb je dat stuk van Mancini over Baglione gelezen.

LONGHI:

Ik weet niet. Waarschijnlijk wel.

DE KARDINAAL:

Slecht stuk.

9. BIJ BAGLIONE

Baglione zit in pyjama in zijn atelier, Mancini staat met zijn jas aan.

BAGLIONE:

(houdt een doos met sigaren omhoog) Roken?

MANCINI:

Ik was al naar bed.

BAGLIONE:

(neemt een sigaar) Als ik 's nacht wakker word is het eerste wat ik doe een sigaar opsteken. Heerlijk. Ik rook het liefst in pyjama. *(steekt een sigaar aan, neemt een trekje, geniet, pauze)*

MANCINI:

Waarom laat je me midden in de nacht hier naartoe komen.

BAGLIONE:

Doe je jas nou even uit.

MANCINI:

(trekt zijn jas uit, hangt hem op de kapstok) Ik moet morgenochtend alweer om zeven uur op hè.

BAGLIONE:

Wat een leven heb jij.

MANCINI:

Ja ja.

BAGLIONE:

Een kwestie van deadlines neem ik aan-

MANCINI:

De krant zakt om 12 uur.

BAGLIONE:

Vreselijk. Deadlines. In mijn vak dan. Je kan er zo van in de stress raken.

MANCINI:

En je hebt het ook weer nodig aan de andere kant.

BAGLIONE:

Precies. Precies. Zonder die druk blijf je maar rotzooien.

MANCINI:

Dat bedoel ik.

BAGLIONE:

Vreemd toch. Dat je druk nodig hebt om keuzes te maken. Op een of andere manier is het prettig om er zo lang mogelijk omheen te draaien.

MANCINI:

Tsja. *(pauze)*

BAGLIONE:
Maar verder alles goed.

MANCINI:
Prima.

BAGLIONE:
Goed stuk dat je over me hebt geschreven.

MANCINI:
Ja hè.

BAGLIONE:
Heel treffend. Leuke foto ook.

MANCINI:
Nee, ik was zelf ook heel tevreden.

BAGLIONE:
En terecht hoor, terecht. Zeg. Heb jij wel eens iets over een zekere Caravaggio gehoord.

MANCINI:
Caravaggio.

BAGLIONE:
Ja.

MANCINI:
Er wordt wel over hem gepraat ja.

BAGLIONE:
Schijnt een nieuw talent te zijn niet?

MANCINI:
Welnee. Als je afgaat op wat er in de stad wordt gezegd dan is er iedere week een nieuw talent. Het is een eendagsvlieg. De Kardinaal zei het laatst letterlijk tegen me.

BAGLIONE:
(*verbaasd*) Heb jij het er met de Kardinaal over gehad.

MANCINI:
Ja.

BAGLIONE:
Heb jij hem op Caravaggio geattendeerd?

MANCINI:
We hebben het geloof ik eventjes over hem gehad ja.

BAGLIONE:
Waarom heb je mij daar niets over verteld.

MANCINI:
Ik hoef toch niet alles aan iedereen te vertellen.

BAGLIONE:

Iedereen! (*nadrukkelijk*) Ik heb je heel hoog zitten, dat heb ik je gezegd.

MANCINI:

Oké oké.

BAGLIONE:

Niks oké. Als jij iets opvangt dat voor mij belangrijk is dan ga ik er vanuit dat ik dat hoor.

MANCINI:

Ik ben een onafhankelijk journalist.

BAGLIONE:

Het is een kleine moeite om even aan me door te geven als de Kardinaal het over een andere schilder heeft. Een beetje vertrouwen zeg. Ik laat jou toch ook ongezien een artikel over me publiceren.

MANCINI:

De Kardinaal was totaal niet in Caravaggio geïnteresseerd.

BAGLIONE:

Waarom koopt hij dan in een keer vier schilderijen van hem.

MANCINI:

Hoezo.

BAGLIONE:

Dat vraag ik aan jou.

MANCINI:

Hoe kan ik dat weten.

BAGLIONE:

Jij bent journalist.

MANCINI:

Het zou mij verbazen als de Kardinaal-

BAGLIONE:

Vier schilderijen. Ik heb ze bij hem thuis zien staan. Zie je nou wat er gebeurd als je mij dat soort zaken niet vertelt. Voor je het weet loopt het uit de hand. Er komt een enorme opdracht voor de Montarelli kapel aan en de Kardinaal heeft er met mij nog met geen woord over gehad. Dat zijn slechte voortekens.

MANCINI:

Ik begrijp je probleem Baglione, maar-

BAGLIONE:

Dat dacht ik wel. Dus als je voortaan wat opvangt dat voor mij van belang is ga ik er vanuit dat ik dat hoor.

MANCINI:

Ik ben een onafhankelijk journalist.

BAGLIONE:

Natuurlijk, daar heb ik het niet over. Goed. Het is mooi geweest voor vanavond. Bedankt. Je weet niet half hoe goed jij kan luisteren zeg. Als je het niet al was zou ik zeggen jij moet journalist worden. *(hij moet daar om lachen)* Sorry, ik zie dat je moe bent en jij moet morgen al weer om zeven uur op. *(hij leidt Mancini naar de deur)* O ja- *(hij geeft hem een enveloppe)*

MANCINI:

O. Nee eh- Dat hoeft echt niet-

BAGLIONE:

Jawel. Het is maar een aardigheidje. *(hij stopt de enveloppe in Mancini's binnenzak)* Ik reken op je.

10. IN EEN RESTAURANT

Baglione, Caravaggio, Filide en Longhi zitten aan een tafeltje in een restaurant aan het eind van een diner.

BAGLIONE:

Kijk Michaël. De Kardinaal vindt jou geweldig en mij vindt hij fantastisch. *(tegen Filide, die wat wil zeggen)* Wacht even- Maar Michaël. Wat gaan wij daar mee doen, dat is de vraag.

FILIDE:

Mag ik nog een glaasje wijn?

CARAVAGGIO:

(wil haar inschenken)

BAGLIONE:

(gebaart naar Caravaggio geen wijn in te schenken) Dit lijkt me nu verstandiger. *(schenkt ondertussen een glaasje water in)*

FILIDE:

Ik wil geen water.

BAGLIONE:

Dus wat ik net zei Michaël-

FILIDE:

Ik wil geen water.

BAGLIONE:

Je moet er niet steeds zo tussendoor zitten.

FILIDE:

(tegen Caravaggio) Mag ik nog een glaasje wijn.

CARAVAGGIO:

(schenkt haar een glaasje wijn in)

BAGLIONE:

Ik zie het zo Michaël. Grote kans dat ze ons tegen elkaar uit gaan spelen. Dat is het voor de hand liggende scenario.

FILIDE:

Proost Michaël.

BAGLIONE:

(geïrriteerd) Wacht even!

CARAVAGGIO:

(tegelijk met Baglione) Proost.

BAGLIONE:

Proost. Maar luister Michaël. Ik heb dus een bloedhekel aan voor de hand liggende scenario's. Wij zijn kunstenaars. Wij bepalen zelf onze regels.

CARAVAGGIO:

Mee eens.

BAGLIONE:

Dat is het leuke van de kunst. Wij trekken ons nergens iets van aan. En dat maakt ons dan weer razend aantrekkelijk voor bijvoorbeeld dit soort dames.

FILIDE:

Ik kan het niet helemaal volgen.

BAGLIONE:

En precies daarom vinden we jou dan weer onweerstaanbaar.

CARAVAGGIO:

Je hebt inderdaad een geweldige vrouw Baglione.

BAGLIONE:

Wat weet jij van mijn vrouw!

CARAVAGGIO:

Vriendin. Minnares.

BAGLIONE:

Ze zit je al de hele avond in te pakken hè en jij denkt natuurlijk dat dat met jou te maken heeft, maar ze doet dat met iedereen en weet je wat het leuke is, ik sta het gewoon toe. En weet je waarom? Omdat ik weet dat ik je aankan.

CARAVAGGIO:

Natuurlijk.

BAGLIONE:

Ik kan iedereen aan als het nodig is. Ik vaag ze weg! Ik vaag ze allemaal- *(maakt een wegwerpgebaar, fluit erbij en veegt per ongeluk de karaf met water van tafel)*

FILIDE:

(moet heel hard lachen)

BAGLIONE:

Dat vind ze leuk hè.

DE OBER:

(komt snel aanlopen) Het spijt me vreselijk.

FILIDE:

Dat geeft toch niets.

DE OBER:

(durft haar niet aan te kijken)

BAGLIONE:

Wat is dit in godsnaam voor klotetent?

DE OBER:

Het spijt me vreselijk.

BAGLIONE:

(tegen Caravaggio) Oké Michaël. Wat ik voorstel. We laten ons niet tegen elkaar uitspelen. We beschouwen elkaar als compagnons. We verdelen de markt en ondertussen laten we hen denken dat ze zelf de keuze maken. Is dat duidelijk.

CARAVAGGIO:

Ik snap heel goed wat je bedoelt ja.

BAGLIONE:

Oké. *(buigt zich naar Caravaggio)* Binnenkort komt de Kardinaal met een nieuwe opdracht, ik weet niet of je daar al iets over gehoord hebt.

CARAVAGGIO:

Ik weet er iets van inderdaad.

BAGLIONE:

(achterdochtig) Juist. Kijk, als het op grote werken aankomt heb ik de meeste ervaring, dat weet je.

CARAVAGGIO:

Ja.

BAGLIONE:

En ik vraag me af, als compagnon, of jij er zo snel aan moet beginnen. Zo'n opdracht kan je maken of breken.

CARAVAGGIO:

Dat weet ik.

BAGLIONE:

Dus als ik je een tip mag geven Michaël. Wacht nog even met het grote werk. Laat dat voorlopig nog even aan mij over. Het is erg onverstandig om op dit moment-

CARAVAGGIO:

Maar ik ben er aan toe.

BAGLIONE:

Dat lijkt maar zo.

CARAVAGGIO:

Ik ben blij dat ik eindelijk de kans krijg.

BAGLIONE:

Dat dacht ik ook toen ik zo oud was als jij.

FILIDE:

Ik snap niet waar jij zo bang voor bent.

BAGLIONE:

Dacht je dat ik bang voor hem was.

FILIDE:

Waarom doe je dan zo ingewikkeld?

BAGLIONE:

Ik probeer hier op een zakelijke manier-

LONGHI:

Hij maakt toch geen schijn van kans Baglione.

BAGLIONE:

Natuurlijk niet maar-

LONGHI:

De Kardinaal heeft hem die opdracht beloofd in ruil voor een plukje haar van Filide.

BAGLIONE:

(verslikt zich in een slok wijn)

FILIDE:

Het is niet waar!

LONGHI:

En neem me niet kwalijk, ik heb het niet bedacht, maar het gaat dus om een plukje haar dat niet van haar hoofd komt.

BAGLIONE:

Een plukje haar dat niet van-

CARAVAGGIO:

Wacht even Longhi-

LONGHI:

Geen probleem Michaël. Als compagnons kun je daar toch eerlijk over praten-

FILIDE:

(kijkt Caravaggio onderzoekend aan) Heeft de Kardinaal jou werkelijk gezegd-

BAGLIONE:

(ondertussen) Wat probeer je nou te zeggen Longhi?

LONGHI:

Dat die opdracht voor jou is.

BAGLIONE:

Wacht even. *(tegen Caravaggio)* Wat zit hier achter?

CARAVAGGIO:

Niets.

BAGLIONE:

Ik accepteer dit niet.

LONGHI:

Jullie kunnen toch als compagnons onder elkaar-

BAGLIONE:

Ik laat me door jou niet, ik laat me door jullie hier niet zo maar- *(tegen Filide die glimlachend naar de drie mannen zit te kijken)* Wat zit je, wat zit je daar nou? *(geeft haar uit pure onmacht een klap)*

FILIDE:

(staat rustig op, neemt haar tasje mee en gaat weg)

BAGLIONE:

(staat op, roept haar achterna) Kom onmiddellijk weer zitten! Filide! *(hij gaat weer zitten)* Nou denkt ze dat ik achter haar aan kom maar dat doe ik dus juist niet.

11. IN HET CAFÉ

De Kapitein zit aan de bar, Mancini zit verderop alleen aan een tafeltje.

WAARDIN:

Je hebt je huur ook al maanden niet betaald.

KAPITEIN:

Dat is een zaak tussen de huisbaas en mij.

WAARDIN:

Ik ben je huisbaas.

KAPITEIN:

Wat doe je dan achter die bar. Ik kan het niet meer volgen als er van alles door elkaar gaat lopen. Het enige dat ik vraag is één drankje.

WAARDIN:

Wees blij dat ik je er niet al lang heb uitgezet.

KAPITEIN:

Ik ga je betalen, dat weet je. Ik krijg nog een aanzienlijke som van Caravaggio.

WAARDIN:

Caravaggio is de armste schilder van Rome.

KAPITEIN:

Niet lang meer. Die is met grote dingen bezig. Ik heb niet voor niets duizenden scudi's in die jongen gestopt. Ik ga dat geld straks driedubbel terugverdienen. Dat tekent de ware bankiersgeest. Ik kom uit een eeuwenoud bankiersgeslacht, mijn neus voor geld is genetisch bepaald. Nee, serieus, ik had het er laatst met een bevriende chirurg over- (*doet zijn best boven het gelach van de gasten uit te komen*) tussen twee operaties in. Hij had me erbij gehaald omdat hij met een ingewikkelde casus zat, een Siamese tweeling en ik ben nogal thuis in Siamese tweelingen-

(er wordt weer hard gelachen)

KAPITEIN:

Ik hoef er niet zo nodig iets mee, maar ik kan nou eenmaal geen nee zeggen en voor je het weet sta je weer in je witte jas je armen in te zepen en ik ben dus zeer allergisch voor zeep, daar krijg ik van die rode blaasjes van (*laat zijn onderarm aan een van de gasten zien*)

WAARDIN:

(draait zich af) Ik geloof je ongezien.

KAPITEIN:

Vandaar dat ik nooit iets heb gedaan met die medische aanleg. Leven en laten leven, dat is mijn motto en ik ben niet de enige die er zo over denkt. De president is het volkomen met me eens. Toen ik het laatst tijdens een lunch tegen hem zei wilde hij dat ik het herhaalde, dus ik zeg: leven en laten leven meneer de president. Ik blijf beschaafd hè, wat hem betreft noem ik hem bij zijn voornaam, maar dat komt me veel te dichtbij, dus ik zeg: leven en laten leven meneer de president en hij schrijft het op en wat is de slogan voor de nieuwe verkiezingen. Precies. Maar wat Caravaggio betreft, die heeft dus een enorme opdracht, twee schilderijen voor de Montarelli kapel, en hoe komt ie daaraan? Door de Kardinaal een plukje haar van Filide te geven dat niet van haar hoofd komt.

MANCINI:
Hoe kom je daarbij.

KAPITEIN:
Geen idee, maar het is hem in ieder geval gelukt.

WAARDIN:
Zeg Kapitein. Stel dat ik je wat te drinken zou aanbieden.

DE KAPITEIN:
Ja graag!

WAARDIN:
Zuiver hypothetisch hè.

DE KAPITEIN:
Oké, oké-

WAARDIN:
Zou jij dan bereid zijn je mond een behoorlijke tijd dicht te houden.

DE KAPITEIN:
Zuiver hypothetisch gezien zou ik dat doen. Kijk. Neem nou de Oude Romeinen-

WAARDIN:
(zet ondertussen een vol glas bier voor de Kapitein neer)

DE KAPITEIN:
Dat is echt geweldig aardig.

WAARDIN:
(houdt zijn vinger voor zijn mond) Ssst-

DE KAPITEIN:
(gebaart dat hij de boodschap volledig heeft begrepen en volledig te vertrouwen is)

LONGHI:
(komt binnen)

DE KAPITEIN:
(springt op als hij hem ziet) Longhi, ik vertel net over die nieuwe opdracht van Caravaggio-

WAARDIN:
Wat hebben we nou afgesproken.

DE KAPITEIN:
Maar Longhi kan mijn verhaal bevestigen!

WAARDIN:
(pakt het glas bier van de Kapitein af)

DE KAPITEIN:
Dit gaat dus echt te ver!

WAARDIN:

Jij zou je mond houden!

DE KAPITEIN:

(verontwaardigd) Zuiver hypothetisch heb ik gezegd. Als ik geweten had dat Longhi-
(probeert zijn bier weer terug te pakken)

WAARDIN:

(zorgt dat de Kapitein z'n bier niet te pakken krijgt)

DE KAPITEIN:

(woedend) Zuiver hypothetisch heb ik gezegd. Zuiver-

WAARDIN:

(gooit de Kapitein het bier in zijn gezicht)

DE KAPITEIN:

(brult) Ik hoef dit niet te pikken! *(hij trekt een zwaard dat voor de sier aan de muur hangt van de muur en zwaait het vervaarlijk boven zijn hoofd)*

WAARDIN:

Niet aan de wanddecoraties komen Kapitein.

DE KAPITEIN:

(schreeuwt nog steeds) Ik hoef dit van niemand te pikken. *(hij zwiept wat tafels en stoelen omver, men probeert hem in bedwang te krijgen maar hij is te wild, hij stort zich op de Waardin, we zien dat de Kapitein als het er op aan komt behoorlijk agressief kan zijn, hij hakt roekeloos in het rond, de andere gasten proberen hem tot rust te manen, ze krijgen hem te pakken)*

WAARDIN:

Breng hem naar zijn kamer.

DE KAPITEIN:

(roept) Het is nog lang geen sluitingstijd!

WAARDIN:

Niets mee te maken, je gaat maar eens een avond vroeg naar bed.

DE KAPITEIN:

Dat is onmenselijk!

(De Kapitein wordt door de andere gasten in bedwang gehouden en de trap op gedwongen, naar zijn kamer)

DE KAPITEIN:

(tegen de Waardin) Juridisch gezien heb je geen poot om op te staan! Dit is een openbare gelegenheid! Ik mag hier net zo lang als iedereen- Als mijn advocaat dit hoort- Laat me los, laat me los verdomme, niemand heeft het recht mij aan te raken. Ik maak hier een zaak van. Een historisch proces! Van het smartengeld koop ik hier de hele tent op en verdubbel de prijzen. Ik rook jullie uit. Ik roep een banvloek over jullie af. Een bekende sjamaan heeft me de fijne kneepjes van de voodoo geleerd. Wacht maar af. Niemand doet meer een oog dicht na vanavond.

(de kroeg is leeg op de Waardin, Mancini en Longhi na)

MANCINI:

Zeg Longhi, heeft Caravaggio nou werkelijk die grote opdracht?

LONGHI:

Ik heb hem al een tijdje niet meer gezien-

MANCINI:

Omdat ik dus misschien een groot artikel over hem ga publiceren.

LONGHI:

Kom jij altijd op zo'n manier aan je nieuws?

MANCINI:

Het is geen nieuws.

LONGHI:

Wat is het dan?

MANCINI:

Het is wel nieuws. Ik bedoel je hebt nieuws en nieuws snap je. Kijk-

LONGHI:

Het enige dat ik weet is dat hij dag en nacht aan het werk is in de Montarelli kapel-

MANCINI:

Dat meen je niet!

LONGHI:

Heb je daar wat aan?

MANCINI:

Dat meen je niet.

12. BIJ BAGLIONE

BAGLIONE:

Hoe komt de Kardinaal erbij hem die opdracht te geven!

MANCINI:

Geen idee, de Kapitein had een of ander sterk verhaal- maar eh, nee, dat eh, o nee, dat was niet eh-

BAGLIONE:

Wat?

MANCINI:

Nee, ik gooi wat door elkaar nu, eh-

BAGLIONE:

Je hebt gezien wat voor gevolgen het kan hebben als je iets voor me achter houdt hè.

MANCINI:

Nee, weet ik maar eh-

FILIDE:

Wat maak je je nou druk.

BAGLIONE:

Wat maak ik me nou druk?

FILIDE:

Is het nou zo erg dat Caravaggio die opdracht heeft gekregen.

BAGLIONE:

Ik kan het niet gebruiken dat mijn relatie met de Kardinaal wordt verstoord.

FILIDE:

Dan is het toch juist goed dat Caravaggio nu die opdracht krijgt.

BAGLIONE:

Ik heb het gevoel dat er nu even iets mis gaat in de communicatie. *(tegen Mancini)* Ben ik nou zo onduidelijk?

MANCINI:

Welnee.

FILIDE:

Soms moet je een klein verlies incasseren om op langer termijn een hoog rendement te behalen.

BAGLIONE:

(herhaalt haar) Soms moet je een klein verlies incasseren-

FILIDE:

Wat is een opdracht minder als je daarna geen last meer van hem hebt.

BAGLIONE:

Dat is een heel ander verhaal.

FILIDE:

(ongeduldig) Caravaggio heeft totaal geen ervaring op het grote vlak. Wat heeft hij nou werkelijk geschilderd. Kleine schilderijen, portretten, tafereeltjes. Daar krijgt hij zo'n enorm doek niet mee vol. Ik heb dat al zo vaak gezien bij kunstenaars die opeens omhoogvallen. Ze nemen alles aan zonder erbij na te denken. En voordat ze er erg in hebben zijn ze gesloopt door hun eigen ambitie. Let maar op. Dat grote witte vlak in de Montarelli kapel gaat nog ongenadig op hem afkomen. Je kunt er op wachten, gedraag je als een belangstellende collega. Geef hem tips, leef met hem mee en ik durf te wedden dat na deze opdracht niemand meer weet wie Caravaggio ook alweer was.

13. IN HET ATELIER VAN CARAVAGGIO

De Kapitein zit op een stoel, benen gekruist, blote voeten, met een boek op schoot waar hij in schrijft, hij kijkt verbaasd hoe een 'engel' zijn hand beweegt, hij schrijft, de engel hangt over hem heen- zie de eerste (afgekeurde) versie van St. Matteüs en de engel. Op de achtergrond staat Lena naar het tafereel te kijken

LONGHI:

Die man lijkt niet op de heilige Matteüs.

CARAVAGGIO:

Heb je hem gekend?

LONGHI:

Daar zit een ongeletterde boer. Die zou nooit het evangelie kunnen schrijven.

CARAVAGGIO:

Daarom kijkt hij zo verbaasd. Hij ziet zichzelf voor het eerst schrijven, het is één groot mysterie voor die man.

LONGHI:

Dat is voor een doorsnee publiek veel te ingewikkeld.

WAARDIN:

Laat hem nou gewoon zijn werk doen.

LONGHI:

Niet bewegen alsjeblieft.

WAARDIN:

Ik kan niet uren achter elkaar stilstaan.

KAPITEIN:

Mag ik even iets zeggen Caravaggio?

LONGHI:

De manier waarop die engel om hem heen kronkelt. We krijgen er problemen mee.

KAPITEIN:

Luister nou even-

WAARDIN:

Hoe lang gaat dit nog duren denk je?

LONGHI:

Je kunt die engel er toch wel iets meer als een engel uit laten zien.

CARAVAGGIO:

Het is al veel te veel een engel.

LONGHI:

Jij bent te gefocust, jij kijkt uren naar zo'n schilderij, maar straks lopen de mensen er aan voorbij snap je.

KAPITEIN:
Michaël-

WAARDIN:
(tegen de Kapitein) Als jij beweegt beweeg ik automatisch mee. *(tegen Longhi)* Ga jij nou ook eens zitten.

LONGHI:
(loopt ondertussen een stukje door het atelier) Hier.

KAPITEIN:
Ik beweeg helemaal niet.

LONGHI:
Compleet anders.

WAARDIN:
Nou beweeg je weer!

LONGHI:
Zo moet je zo'n schilderij zien Michaël. Je moet een beetje rekening houden met de argeloze toeschouwer, meer zeg ik niet. Hier. *(loopt er weer voorbij)*

WAARDIN:
Ik word bloednerveus van die man. Ik moet om vijf uur weer terug zijn in het café Caravaggio, dat weet je hè.

LONGHI:
Doe dat nou ook eens, dan zul je het zien.

CARAVAGGIO:
(geeft hem het penseel) Alsjeblieft.

LONGHI:
Wat moet ik daarmee?

CARAVAGGIO:
Als jij zo goed weet hoe het moet dan schilder je dat schilderij toch zelf.

KAPITEIN:
Volgens mij is het heel eenvoudig.

LONGHI:
Het gaat maar om een paar details.

CARAVAGGIO:
Ga je gang Longhi.

LONGHI:
Matteüs kan er toch iets meer uitzien als Matteüs en iets minder als de Kapitein.

CARAVAGGIO:
(gaat weg) Je zoekt maar iemand anders.

LONGHI:
Michaël! Het is op zich prachtig wat je doet.

KAPITEIN:
Caravaggio-

LONGHI:
Je bent verschrikkelijk goed bezig. Onmiskenbaar Caravaggio, wat je tot nu toe geschilderd hebt.

KAPITEIN:
Laat mij nou even met hem praten.

WAARDIN:
Houd je er mee op, want dan ben ik weg hè. *(doet haar vleugels af)*

LONGHI:
Als we hier tien willekeurige schilderijen zouden staan en deze zou ertussen zitten zou ik hem blind aanwijzen. Het ziet er niet uit als een opdracht-

KAPITEIN:
Wie zegt nou dat hij er mee ophoudt.

WAARDIN:
Ik ga hier niet uren voor niets staan te wachten.

Kapitein:
Michaël-

CARAVAGGIO:
Ik kan zo toch niet schilderen mensen.

KAPITEIN:
Je hebt nog maar drie weken en je moet nog twee schilderijen schilderen Michaël!

CARAVAGGIO:
Nee. Dat helpt me enorm. *(sniijdt met woeste halen het schilderij uit zijn lijst)*

KAPITEIN:
Maar Michaël!

WAARDIN:
Waarom zeg je dat nou!

CARAVAGGIO:
Ik ga direct dubbel gemotiveerd aan de slag.

LONGHI:
Rustig-

CARAVAGGIO:

Iedereen weet hier blijkbaar wat de bedoeling is. *(zet ondertussen een nieuw doek neer)* Dus zeg maar wat ik moet schilderen. Kapitein-

KAPITEIN:

Wat wil je dat ik doe?

LONGHI:

(tegen de Kapitein) Bemoei je er niet meer mee!

WAARDIN:

Houd jij nou ook even je mond!

CARAVAGGIO:

(agressief) Waar moet ik Matteüs schilderen.

KAPITEIN:

Hoe weet ik dat nou!

CARAVAGGIO:

Kom op. De meeste stemmen gelden. Hier? Hier?

LONGHI:

Michaël-

CARAVAGGIO:

Longhi! Waar wil je hem hebben. Hier? Hier?

FILIDE:

(komt met haar hoofd om de hoek van de deur) Sorry. Stoor ik?

LONGHI:

(loopt richting de deur) Michaël heeft het vreselijk druk.

FILIDE:

(stapt langs Longhi naar binnen) We zijn zo weer weg hoor.

Achter haar aan komen Baglione en Mancini binnen, Mancini blijft in de rest van de scène bij de deur staan

BAGLIONE:

Michaël! *(geeft Caravaggio een hand)* We waren zo verschrikkelijk benieuwd hoe het gaat- *(kijkt rond op zoek naar een schilderij)*

LONGHI:

Het gaat fantastisch.

BAGLIONE:

Wat een opdracht man. Dat moet wel een enorme druk geven-

LONGHI:

Michaël heeft daar dus totaal geen last van.

FILIDE:

Natuurlijk wel. Heel Rome kijkt over z'n schouder mee.

BAGLIONE:

Man! Als dit je gaat lukken kan je jaren vooruit.

FILIDE:

En als je het verpest kan je het verder vergeten.

BAGLIONE:

Zeg dat nou niet. Wat heeft die jongen daar aan. Natuurlijk wordt het een succes. Als je daar niet op inzet wordt het nooit wat. (kijkt rond) Zeg. Heb je al iets van een opzetje, een schets of zoiets?

14. BIJ DE KARDINAAL

DE KARDINAAL:
Niets?

BAGLIONE:
Helemaal niets. Ik was bij hem op het atelier-

DE KARDINAAL:
Ik wist niet dat jij zo dik was met Caravaggio.

BAGLIONE:
Ik denk dat het een hele grote gaat worden. Het is geweldig interessant zo'n jongen zich te zien ontwikkelen, ik zit daar het liefst met m'n neus bovenop. Maar er stond dus een groot wit doek en verder niets.

DE KARDINAAL:
Je kan toch niet in drie weken twee schilderijen-

BAGLIONE:
Heeft hij nog maar drie weken.

DE KARDINAAL:
Nog niet eens.

BAGLIONE:
Och jee. Dat wist ik niet.

DE KARDINAAL:
Denk je dat het nog gaat?

BAGLIONE:
Het zal wel moeten hè.

DE KARDINAAL:
Maar kán het.

BAGLIONE:
Vast en zeker. Het is een jonge jongen. Maar hij lijkt wel behoorlijk overspannen. Het zal wel bij zijn manier van werken horen. Iedereen heeft zo zijn methodes-

DE KARDINAAL:
Stel dat ik hem die opdracht afneem-

BAGLIONE:
En dan?

DE KARDINAAL:
En ik vraag iemand anders om in drie weken-

BAGLIONE:
Wie zou zo iets doen?

DE KARDINAAL:
Jij.

BAGLIONE:

O God nee. Dat lukt me nooit in drie weken. En bovendien heb ik het vreselijk druk momenteel.

15. HET VRAAGGESPREK

Mancini, Caravaggio, Baglione en Filide zitten in een opstelling als dat gebruikelijk is bij een openbaar gesprek over kunst. Een tafel met kopjes koffie, asbakken en karaffen met water. Caravaggio heeft een opvallend duur pak aan.

MANCINI:

Want hoe is dat nou, je begint net en dan krijg je zo'n grote opdracht.

CARAVAGGIO:

Ja.

MANCINI:

En dan schilder je in drie weken twee schilderijen.

CARAVAGGIO:

Klopt.

MANCINI:

En dan wordt het ook nog opeens een enorm succes. En iedereen vind het fantastisch.

CARAVAGGIO:

Ja.

MANCINI:

Dat moet toch geweldig zijn.

CARAVAGGIO:

Ja eh- Ja.

MANCINI:

Dat lijkt me ook. Er staat iedere dag een enorme rij voor de Montarelli kapel. In alle cafés wordt er over je gesproken. Had je dat van tevoren gedacht.

CARAVAGGIO:

Nee. Dat had ik van tevoren niet eh gedacht nee.

MANCINI:

(tegen Baglione) Het moet voor jou vreemd zijn dat er opeens vanuit het niets zo'n nieuw talent-

BAGLIONE:

Welnee, concurrentie houdt je fris, zo zie ik dat. En ik heb het vreselijk druk, ik was eerlijk gezegd blij dat Caravaggio die opdracht kreeg.

MANCINI:

Ja ja-

FILIDE:

En het resultaat is prachtig, laten we het daar over hebben-

MANCINI:

(kijkt op een kaartje) Filide Melandroni, kunsthistorica, welkom overigens-

FILIDE:

Dank je. *(pauze)*

MANCINI:

Goed, eh, we hebben hier dus met een zeer eigenzinnige benadering te maken mag ik wel zeggen want jij schildert naar levende modellen-

CARAVAGGIO:

Ja.

MANCINI:

En je schilderijen krijgen daardoor iets onweerstaanbaar actueels, we kijken niet naar een verhaal van meer dan duizend jaar geleden, jouw werk gaat over nu, over ons, zeg ik dat goed?

CARAVAGGIO:

Prima.

MANCINI:

We zien mensen, geen prototypen van heiligen.

CARAVAGGIO:

Dat klopt.

BAGLIONE:

Maar is dat interessant, dat is de vraag.

MANCINI:

(geeft hem het woord) Baglione.

BAGLIONE:

Waarom zou je een schilderij met gewone mensen schilderen als je de hele dag al gewone mensen om je heen ziet. Het zijn prima schilderijen, daar gaat het niet om. Caravaggio is een genie, dat staat als een paal boven water, het zijn allebei meesterwerken, meer dan geweldig, maar het was niet de opdracht.

FILIDE:

Dat vind ik een nogal kinderachtige benadering-

BAGLIONE:

Dat mag jij kinderachtig vinden-

MANCINI:

(geeft hem het woord) Baglione-

BAGLIONE:

Maar je geeft iemand niet een opdracht om hem daarna zijn gang te laten gaan.

MANCINI:

Even voor de duidelijkheid. Ik heb de opdracht hier: *(leest voor van een briefje)* Een monumentale ruimte als een soort tempel, overal groepjes mensen van diverse pluimage, een groot altaar waar verschillende trappen naartoe leiden. Op een van die trappen Matteüs, gekleed in misgewaad, die gedood wordt door soldaten.

BAGLIONE:

Daar zie ik dus op zijn schilderij niets van terug.

FILIDE:

Dan moet je toch echt nog eens gaan kijken.

BAGLIONE:

Ten eerste gaat alle aandacht op het schilderij uit naar de beul-

FILIDE:

Omdat daar de actie ligt-

BAGLIONE:

Mag ik even uitpraten. En wat die monumentale ruimte betreft: er is helemaal geen ruimte op dat schilderij, laat staan een monumentale ruimte-

FILIDE:

Die ruimte wordt door hem gesuggereerd.

BAGLIONE:

Hij schildert een trap en dat is het. Dat is me te makkelijk!

FILIDE:

Maar het werkt!

MANCINI:

Ik denk dat we hier wel een punt hebben. Bij de schilderijen van Baglione kijk je bij wijze van spreken door de lijst van het schilderij naar de afbeelding. Alsof je door een raam naar een andere wereld kijkt. Caravaggio's manier van werken staat daar lijnrecht tegenover. Door de ruimte in zijn afbeelding enkel te duiden vervaagt bij Caravaggio de grens tussen de ruimte waar het schilderij hangt en de ruimte op het schilderij. Het schilderij wordt onderdeel van de wereld van de kijker, alsof hij live aanwezig is bij de gebeurtenis op het schilderij. Dat is een toch een duidelijk verschil. Caravaggio betreft ons bij de gebeurtenis die hij schildert, we moeten er wat mee, we kunnen er niet meer gewoon naar kijken.

BAGLIONE:

Ik zie niet in waarom je bij een schilderij betrokken zou moeten worden.

CARAVAGGIO:

(wil wat zeggen)

BAGLIONE:

Begrijp me niet verkeerd hè. Die schilderijen zijn goed, daar gaat het me niet om-

MANCINI:

Caravaggio-

CARAVAGGIO:

Die schilderijen zijn niet goed Baglione.

BAGLIONE:

Jawel, daar gaat het me niet om.

MANCINI:

(tegen Baglione) Het gaat jou dus om de verhouding tussen de opdracht aan de ene kant en het gebruik van modellen aan de andere kant-

BAGLIONE:

Daar gaat het wat mij betreft helemaal niet over.

MANCINI:

Maar jij ziet dus niet de kracht juist van die suggestie waardoor het publiek dus min of meer onontkoombaar naar dat werk moet eh kijken, ik bedoel aanwezig is.

BAGLIONE:

Nee.

MANCINI:

Dus daarmee niet meer zo maar door de lijst, zoals bij jou hè, de wereld van het schilderij bekijkt, wat ik net dus uitlegde, wat niet betekent dat het een beter is dan het ander, laat ik dat vooropstellen.

FILIDE:

Dat is toch niet meer te volgen.

MANCINI:

(tegen Caravaggio) Maar hoe zie jij het dan bijvoorbeeld.

CARAVAGGIO:

Ik ben het met Baglione eens.

MANCINI:

Ja ja.

CARAVAGGIO:

Ik heb net niet geschilderd wat de opdracht was en net niet wat ik zelf wilde schilderen.

BAGLIONE:

Precies.

CARAVAGGIO:

Wat mij betreft moet het nog veel kaler, veel confronterender.

BAGLIONE:

Nóg kaler!

CARAVAGGIO:

(wijst op het papiertje van Mancini) Het begint met dat soort beschrijvingen, monumentale ruimte, altaar, trappen. Ik kan daar niets mee. Ik wil direct kunnen schilderen, niet eerst met een passer en een liniaal perspectieflijnen en verdwijnpunten bepalen. Het gaat mij om de mensen, om de gebeurtenis, niet om de ruimte waar die plaatsvindt.

MANCINI:

Dus jij zegt: de gebeurtenis van het schilderen is in wezen het belangrijkste, niet de ruimte waar je schildert.

CARAVAGGIO:

Het gaat mij om de gebeurtenis die je schildert-

BAGLIONE:

Maar luister nou eens jongen. Dat is toch hopeloos beperkt. Kijk. Aan de ene kant heb je talent, aan de andere kant heb je ambacht.

CARAVAGGIO:

Dat interesseert me niet zo veel.

BAGLIONE:

Hoe kun je dat nou zeggen!

FILIDE:

Laat hem nou even uitspreken.

BAGLIONE:

Als je je echt verdiept in het ambacht schilder je natuurlijk niet meer in drie weken twee schilderijen.

FILIDE:

Hoe snel iemand werkt heeft niets met de kwaliteit van het werk te maken.

CARAVAGGIO:

Maar wat die opdracht betreft-

MANCINI:

We hebben het nu over de verhouding tussen ambacht en talent.

CARAVAGGIO:

Maar Baglione heeft volkomen gelijk.

BAGLIONE:

Ik heb toch het gevoel dat je mijn punt niet helemaal snapt.

CARAVAGGIO:

Jawel. Jij zegt dat ik me minder had moeten aantrekken van die opdracht.

BAGLIONE:

Juist niet.

MANCINI:

Laten we even proberen de discussie helder te houden.

CARAVAGGIO:

Jullie mogen het allemaal prachtig vinden.

BAGLIONE:

Ik vind het niet prachtig Caravaggio-

CARAVAGGIO:

Ik ook niet! Ik ben totaal niet tevreden.

FILIDE:

Maar er staan massa's mensen voor de kapel, dat zegt ook iets.

CARAVAGGIO:

(tegen Baglione) Ik weet zeker dat ik veel beter had gekund.

BAGLIONE:

(tegen Filide) De massa vindt juist de meest afschuwelijke dingen mooi.

FILIDE:

Dan zou ik aan mezelf gaan twijfelen als ik jou was.

BAGLIONE:

Dat vind ik nou kinderachtig!

MANCINI:

Mensen-

CARAVAGGIO:

Ik haat mezelf als ik die schilderijen zie. Toch nog een engeltje. Voor de zekerheid toch maar een rode mantel voor Matteüs. Een bijna onzichtbaar aureool. Geen altaar, maar nog wel het begin van een trap-

MANCINI:

(kijkt op haar horloge) Goed-

CARAVAGGIO:

Zo laf, ik had helemaal geen trap moeten schilderen, geen altaar maar ook geen trap, snap je. Juist geen trap natuurlijk. God wat stom. Maar dat zeg ik nu hè.

MANCINI:

(kijkt op zijn horloge) Ik zie dat we zo'n beetje moeten gaan afronden-

CARAVAGGIO:

Het enige waar ik tevreden over ben is dat ik mezelf heb geschilderd. Hebben jullie dat gezien. Ik sta ergens links op de achtergrond. Ik sta in mijn eigen schilderij te kijken. En je ziet dat ik me schaam voor wat ik heb gemaakt. Dat is het enige dat ik er goed aanvind geloof ik.

MANCINI:

Ehm-

CARAVAGGIO:

Dat vind ik dan wel weer goed.

MANCINI:

Het spijt me. De tijd zit erop.

CARAVAGGIO:

Snappen jullie wat ik bedoel?

MANCINI:

Het spijt me verschrikkelijk. We kunnen zo dadelijk de discussie informeel voortzetten, maar voor nu moeten we het hier echt bij laten. Goed. We komen er niet uit en dat hoeft natuurlijk ook niet. Het gaat om een uitwisseling van gedachten, zodat de mensen een idee te krijgen hoe je als kunstenaar en criticus dit soort werken beoordeelt, een kijkje in de keuken zeg maar. Mag ik jullie heel hartelijk bedanken voor dit gesprek. Ik vond het bijzonder boeiend en ik denk dat we een stuk meer te weten zijn gekomen over de verschillende invalshoeken en

benaderingen van de mensen hier aan tafel. Ik heb nog een klein aardigheidje als dank dat jullie toch je vrije zondagmiddag wilden opofferen. *(er komt iemand oplopen met drie bossen bloemen, geeft Baglione, Caravaggio en Filide een bos, er worden handen geschud)*

(Longhi en de Kardinaal komen op)

DE KARDINAAL:
(tegen Filide) Interessant hoor-

MANCINI:
(tegen Baglione) Het gaat mij niet om goed of slecht-

DE KARDINAAL:
Dat was volkomen duidelijk.

MANCINI:
Het was een heel open gesprek toch-

DE KARDINAAL:
Heel verhelderend. *(slaat Caravaggio op zijn schouder)* Mooi hoor-

LONGHI:
(tegen Caravaggio) Je moet alleen niet de hele tijd je eigen werk afkraken-

CARAVAGGIO:
Ik ben ook niet tevreden.

LONGHI:
De mensen willen iets van jouw drijfveren te weten komen-

FILIDE:
Dat vond ik nou juist heel goed boven tafel komen.

BAGLIONE:
(tegen Filide) Zullen wij zo eens gaan-

DE KARDINAAL:
Wacht nog eens even. Heel eventjes. Ik zat jullie daarnet te bekijken. Ga nou eens naast elkaar staan. *(duwt Caravaggio naast Baglione)*. Ik zie ineens dat immense verschil, zie je dat-

MANCINI:
Het is inderdaad frappant-

DE KARDINAAL:
Een Chinees is een Chinees wat mij betreft. Zo'n heel volk lijkt op elkaar als je daar van buitenaf tegenaan kijkt. En andersom is dat dus precies hetzelfde. Voor de gemiddelde Chinees zien jullie er vrijwel identiek uit.

BAGLIONE:
Ja ja.

DE KARDINAAL:
Dat is toch fascinerend.

BAGLIONE:
Zeker. (*wil opstappen*) Goed-

DE KARDINAAL:
(*tegen Filide*) Wie spreekt jou nou het meest aan als je ze zo naast elkaar ziet-

FILIDE:
Ik vind dat ze alles in elkaar versterken.

DE KARDINAAL:
Dat is een mooi diplomatiek antwoord. Je zou jullie schilderijen eigenlijk eens zo naast elkaar moeten zien.

FILIDE:
Geweldig.

DE KARDINAAL:
Zou dat elkaar net zo versterken.

FILIDE:
Daar ben ik van overtuigd.

DE KARDINAAL:
Een goed idee toch?

MANCINI:
Nee. Echt. Dat lijkt me een geweldig plan.

LONGHI:
Geniaal.

DE KARDINAAL:
Baglione!

BAGLIONE:
Ja, misschien eh-

DE KARDINAAL:
Ik denk dan dus aan die opdracht voor de Cerasi kapel.

FILIDE:
Ik vind het nou al een fantastisch idee.

.

16. BAGLIONE EN FILIDE

BAGLIONE:

Ik snap niet waarom je mij in het openbaar afvalt.

FILIDE:

Dat gesprek heeft je een nieuwe opdracht opgeleverd.

BAGLIONE:

Ik weet niet of ik blij moet zijn dat mijn werk naast dat gepruts van Caravaggio komt te hangen.

FILIDE:

Caravaggio staat vanaf nu op de kaart, of dat nou terecht is of niet. Hoe meer jij je daartegen verzet hoe meer je jezelf uit de markt prijst. Niemand heeft zin in het geklaag van een miskend kunstenaar.

BAGLIONE:

Maar het is toch niet te harden-

FILIDE:

Laten we er over ophouden.

BAGLIONE:

Als jij me niet bevestigt weet ik niet meer waar ik het wel vandaan moet halen-

FILIDE:

Doe niet zo zielig zeg.

BAGLIONE:

Jij bent mijn muze Filide.

FILIDE:

Dat meen je toch niet serieus.

BAGLIONE:

Alles dat ik maak doe ik voor jou. Jij bent mijn belangrijkste inspiratiebron-

FILIDE:

Dat is een hopeloos ouderwets concept. En het is niet waar. Je bent een handige schilder. Je weet wat er van je verwacht wordt en dat voer je vakkundig uit. Dat heeft niets met een muze te maken. Jouw werk is jouw werk. Als jij er zelf niet in gelooft gelooft niemand er in.

17. IN HET CAFÉ

Caravaggio zit met Longhi en de Kapitein in het café. Mancini is er ook.

KAPITEIN:

En vandaar dat ik een toast wil uitbrengen op Caravaggio. Een paar maanden geleden zat hij hier naast me aan de bar en had niemand nog van hem gehoord. Nu kent heel Rome hem en zit hij hier nog steeds naast me aan dezelfde bar. Dat is een teken van karakter. Ik heb het jullie gezegd. Die jongen gaat wat teweegbrengen. En voila. Dankzij hem ben ik nu in staat om voor het eerst in jaren een rondje te geven. Ik sta hier voor jullie in een splinternieuw pak, Caravaggio heeft ook nog eens deze bijpassende hoed voor mij aangeschaft, waarvoor mijn bijzondere dank. Want hoe gaat het in het leven, beste mensen. Soms heb je de wind even in de rug en daar moet je met volle teugen van genieten, ook al weet je dat het weer altijd weer omslaat. Maar goed. Vooralsnog ziet het er stralend uit. Het loopt als een trein. Caravaggio verdient geld als water. Maar geld alleen maakt niet gelukkig. Vriendschap Caravaggio. Als je dat niet hebt. Ik heb jarenlang geen cent gehad. Maar dankzij jou en de waardin heb ik het gered-

WAARDIN:

Kom op Kapitein-

KAPITEIN:

Nee, dat mag best eens gezegd worden. Je moet je ergens thuis voelen. Hier ben ik thuis. En jij ook Michaël. Hoeveel champagne ze ook bij je naar binnen gieten. Jij blijft er een van ons en dat mag je nooit vergeten jongen. Goed. Beste mensen, het is voor mij een zeer bijzondere ervaring dat voor een keer het hele café aan mijn lippen is gekluisterd. Niet omdat ik opeens waanzinnig interessante dingen zeg, ik maak me wat dat betreft geen enkele illusie. Het is nou eenmaal beleefd degene die je een rondje geeft aan te horen totdat hij het glas heft en daar maak ik bij deze dankbaar gebruik van. Dus lieve mensen. Wat ik maar wil zeggen: ik ben trots op mijn vriend Caravaggio. En vandaar dat ik zeg: *(heft zijn glas)* Proost! *(wijst op Caravaggio)* Dit gaat een hele grote worden! *(hij valt bijna omver)*

WAARDIN:

Rustig Kapitein-

KAPITEIN:

Ik heb mezelf perfect in de hand, als het op evenwicht aankomt moet je bij mij zijn. Ik heb vroeger overwogen van het slappe koord mijn beroep te maken-

(er wordt gelachen)

KAPITEIN:

Nee, werkelijk, ik was eens in het circus.

WAARDIN:

In godsnaam!

KAPITEIN:

(praat onverstoorbaar verder) Ik moet een jaar of vier zijn geweest, mijn moeder was me even kwijt en daar liep ik, over het slappe koord, op drie vier meter hoogte, wist ik veel dat het gevaarlijk was, het is een aangeboren talent denk ik, ik kan het anders ook niet verklaren.

CARAVAGGIO:

(wordt gaandeweg de rest van de scène steeds dronkener, roept) Ik proost op de Kapitein, een van de grootste evenwichtskunstenaars die ik in mijn leven heb gekend.

KAPITEIN:

Proost! *(roept)* Hier zit een echte schilder mensen-

CARAVAGGIO:

Dat mag best eens gezegd worden Kapitein.

MANCINI:

(is net binnen gekomen) Hallo!

CARAVAGGIO:

En helemaal op eigen kracht hè. Zonder artikel in de krant.

MANCINI:

Dat is een aardig begin.

CARAVAGGIO:

Ik heb de pers niet nodig.

MANCINI:

We zullen zien. Zeg. Ik zou graag nog eens met je doorpraten-

CARAVAGGIO:

(zoent hem ineens)

MANCINI:

Dat bedoel ik niet-

CARAVAGGIO:

Dat mag ik allemaal. Proost. Op Baglione. De slechtste schilder van Rome.

KAPITEIN:

Baglione is geen schilder, Baglione is een zakenman.

CARAVAGGIO:

Precies. Ik heb een leuke avond. En die laat ik door niemand verpesten. *(tegen Mancini)*
Zelfs niet door de pers!

KAPITEIN:

Mee eens!

CARAVAGGIO:

(agressief) Iedereen die mijn avond wil bederven die komt nu maar naar mij toe. Kom dan maar op godverdomme. Kom dan maar op met z'n allen! En dan komt er dus niemand hè. Dan zijn ze bang hè.

KAPITEIN:

Kom dan maar op godverdomme-

CARAVAGGIO:

En Baglione ligt al lang in bed. En waarom? Omdat hij morgen weer keihard aan de slag gaat. Keihard aan de slag gaat hij. Dan loopt hij weer de hele dag in een spierwitte jas

opdrachten uit te delen aan zijn assistenten. Met een veiligheidsbil op h , dat ook nog. En dan schildert hij zelf dus helemaal niets, helemaal niets schildert die man. Behalve zijn handtekening. Dat is het enige dat hij echt goed kan, zo'n mooie grote handtekening zetten. Met grote sierlijke krullen, daar heeft hij jaren op geoefend (*doet het na*) Baglione. En voor de rest gapt hij zijn schilderijen bij elkaar. Ik kan jullie bij ieder werk van hem zeggen van wie hij wat gejat heeft. Ik schaam me dat zijn werk straks naast het mijne hangt. En zijn schilderij is al bijna af. En ik zit hier in het café en ik heb nog helemaal niets en rara hoe kan dat? Ik schilder dat schilderij in een week. Binnen een week godverdomme, ik schilder dat schilderij (*doet alsof hij schildert*) zo en zo en zo- (*hij raakt een beetje uit balans, gaat zitten*)

KAPITEIN:

Het is al af godverdomme.

CARAVAGGIO:

Precies. (*hij neemt een slok bier*) Baglione is een prutser!

18. IN DE RECHTSZAAL

RECHTER:

U wist dat Mancini journalist is.

CARAVAGGIO:

Natuurlijk.

RECHTER:

Dan had u kunnen weten dat uw uitspraken gepubliceerd konden worden.

CARAVAGGIO:

Ik was er niet van uit gegaan dat alles wat ik in een café zeg de dag erna in de krant kan verschijnen. Maar wat ik over Baglione heb gezegd is waar. Hij heeft een heel leger aan assistenten om zich heen en hij kopieert andermans werk. Als hij zich beledigd voelt doordat de waarheid in de krant staat kan ik dat niet helpen.

RECHTER:

U heeft hem ook een prutser genoemd.

CARAVAGGIO:

Iemand een prutser noemen die een prutser is vind ik geen belediging. Baglione is aantoonbaar geen goede schilder.

RECHTER:

Wat verstaat u onder een goede schilder.

CARAVAGGIO:

Een goede schilder begrijpt wat goed schilderen is.

RECHTER:

En wat is goed schilderen volgens u.

CARAVAGGIO:

Goed schilderen betekent dat je weet hoe je moet schilderen.

RECHTER:

En hoe moet je schilderen.

CARAVAGGIO:

Zoals een goede schilder schildert.

RECHTER:

Noemt u eens welke goede schilders u kent in Rome.

CARAVAGGIO:

Zuccaro, Roncalli, Carraci en Antonio Tempesta.

RECHTER:

Dat zijn allemaal schilders die op een of andere manier experimenteel zijn.

CARAVAGGIO:

Wat mij betreft zijn het gewoon goede schilders.

RECHTER:

Maar wat ik zo graag zou weten is hoe u bepaalt of iemand een goede schilder is.

CARAVAGGIO:

Een goede schilder zal waarschijnlijk dezelfde goede schilders aanwijzen als ik.

RECHTER:

Dus iedere schilder die het met u eens is is een goede schilder.

CARAVAGGIO:

Als het over goed schilderen gaat denk ik dat het daar op neer komt ja. Slechte schilders zullen de schilders goed vinden die net zo slecht zijn als ze zelf. Omdat ze niet weten wat goed schilderen is herkennen ze dat bij de ander.

RECHTER:

Dan hebben we het hier dus over een wel heel relatief begrip.

CARAVAGGIO:

Daar hebben we het ook over.

RECHTER:

Beschouwt u uzelf als goede schilder.

CARAVAGGIO:

Anders had ik die andere goeie schilders toch nooit kunnen aanwijzen.

RECHTER:

Zou het niet kunnen dat u een slechtere schilder bent dan Baglione en zodoende zijn werk niet kunt beoordelen.

CARAVAGGIO:

Theoretisch zou dat heel goed kunnen. Maar in dat geval kunt u mij niet aanrekenen dat ik er een foute mening op na houd. Als ik simpelweg niet in staat ben dat te zien. Ik weet wel dat er maar weinig schilders zijn die vinden dat Baglione een goede schilder is. Alle schilders die ik over hem spreek vinden zijn werk verschrikkelijk.

RECHTER:

Wat binnen uw theorie zou betekenen dat Baglione zelfs een van de slechtste schilders van Rome zou zijn.

CARAVAGGIO:

Dat lijkt inderdaad aan de hand te zijn. Tenzij hij de allerbeste schilder van Rome is en wij het daarom niet zien.

RECHTER:

Ik moet zeggen dat het me allemaal behoorlijk gezocht in de oren klinkt.

CARAVAGGIO:

Dat krijg je als je over goed schilderen gaat praten. Dat is hetzelfde als een mooi muziekstuk uitbeelden.

19. IN DE GEVANGENIS

Caravaggio zit in een cel, het is donker, alleen een heel klein beetje licht vanuit een klein raampje bovenin

LENA:

(staat achter Caravaggio) En?

CARAVAGGIO:

(zit op een bankje voor zich uit te staren, schrikt)

LENA:

Hoe bevalt het leven als bekende schilder, Michelangelo.

CARAVAGGIO:

Ik schilder vooral in mijn hoofd momenteel.

LENA:

Dat is maar tijdelijk, ze laten je zo weer vrij. Er wordt hard aan gewerkt. Je moet even voelen wat je plaats is, zo gaat dat.

CARAVAGGIO:

Maar waarom?

LENA:

(fluistert) Ssst. (luistert, de rest van het gesprek wordt gefluistert, we horen de geluiden van vogels op de achtergrond, pauze) Hoe komt het dat ze iedere morgen ineens met z'n allen beginnen te zingen denk je?

CARAVAGGIO:

Er begint er een en dan volgt de rest vanzelf.

LENA:

Maar waarom begint die ene zo opeens?

CARAVAGGIO:

Geen idee.

LENA:

Als je zo iets kleins niet begrijpt is het niet gek dat je van je eigen leven al helemaal niets snapt.

(pauze)

LENA:

Kijk! (er komt wat licht door het raampje linksboven, gaandeweg de scène komt er steeds meer licht door het raam)

(pauze)

LENA:

Wanneer heb jij voor het eerst zo de zon op zien komen.

CARAVAGGIO:

Weet ik niet meer precies.

LENA:
Had het iets met liefde te maken.

CARAVAGGIO:
Ik denk eerder met drank.

LENA:
Met liefde is het leuker.

CARAVAGGIO:
Dat zal best.

(pauze, ze kijken elkaar aan)

CARAVAGGIO:
In dit licht zou jij alles kunnen zijn.

LENA:
Hoe staat het met je opdracht voor de Cerasi kapel.

CARAVAGGIO:
Beroerd. Ik moet de bekering van Saul schilderen, de man die getroffen wordt door een goddelijk licht. Hij valt van zijn paard, is drie dagen blind, bekeert zich daarna en noemt zich voortaan Paulus.

LENA:
Ik ken het.

CARAVAGGIO:
Ik heb geweldig mijn best gedaan dat schilderij te schilderen zoals een groot schilder dat doet. Ik ben netjes binnen de lijntjes van de opdracht gebleven. Hier. *(hij leest voor)* Een landschap met in de verte een kasteel. Dreigende onweerslucht, Saul naakt op de grond, handen voor zijn ogen, god die vanuit de hemel naar hem reikt, een steigerend paard, een bediende met een harnas en een speer. Alsof je naar een slechte opera kijkt, wat een pathetiek, zo vals en totaal uit balans. Longhi en de Kardinaal vinden het fantastisch maar ik geneer me rot. Probeer je hoofd maar eens koel te houden als ze constant roepen dat je een groot schilder bent. Ik denk bij iedere opdracht die ik krijg: hoe zou Leonardo da Vinci dat geschilderd hebben. Wat zou Giotto ermee hebben gedaan. Hou toch op. Hoe hard ze me ook op mijn schouder slaan, ik ben geen grote schilder. Ik schilder geen monumentale werken. Het is zonde van de tijd me daar nog langer mee bezig te houden. *(verscheurt de opdracht)* Het is een kwestie van direct aan de slag, net als vroeger, schilderen wat je te schilderen hebt, er verder niet over nadenken en het wordt briljant. De roeping van Saul. Geen landschap, geen kasteeltjes in de verte. Onzin. Alleen een paard. Een enorm paard dat daar gewoon maar staat en het grootste deel van het doek in beslag neemt. Een gigantisch paard dat stoïcijns staat te kijken naar Saul, die op zijn rug op de grond ligt. Dat paard vindt daar helemaal niets van. Daar achter een bediende. Geen speer, geen harnas, maar een oude afgeleefde man op blote voeten die dat paard vasthoudt en meer niet. Geen idee dat Saul daar op de grond ligt. Die man heeft enkel met dat paard te maken. En er is geen God te bekennen op dat schilderij. Geen donderwolken, geen bliksemflits. Juist niet. De bekering van Saul moet binnenin hem plaatsvinden. Hij komt tot een inzicht. Dat is toch prachtig, treurig en prachtig tegelijk. Die man maakt de belangrijkste gebeurtenis van zijn leven mee. En de rest van de wereld blijft daar totaal onverschillig onder.

LENA:
Mooi.

CARAVAGGIO:
Kijk. Dan word ik weer enthousiast. Als ik zoiets bedenkt.

LONGHI:
(komt binnen, doorbreekt rigoreus de sfeer van de scène, waardoor Lena kan 'verdwijnen')

CARAVAGGIO:
Wat kom je doen.

LONGHI:
Jou halen. De Kardinaal heeft voor je betaald.

CARAVAGGIO:
Ik zit hier goed Longhi.

LONGHI:
Doe niet zo idioot.

CARAVAGGIO:
Dit is een fantastisch atelier. Het enige dat ik nodig heb is doek en wat verf.

LONGHI:
Jij hoort niet in zo'n donker hok. Jij verdient een plek in de schijnwerpers.

CARAVAGGIO:
Ik weet het niet Longhi.

LONGHI:
Ik weet het wel. In alle cafés hoor ik je naam, overal waar ik kom. Caravaggio, Caravaggio. Het gonst in de stad. Alles ligt klaar voor een gigantische doorbraak. Jij gaat nu met me mee. Dan gaan we een groot glas bier drinken op de vrijheid. Want binnenkort kan je doen wat je wilt. Man. Wat een geluk dat je mij hebt ontmoet. Want zelf weet je nog niet half wat je waard bent.

20. NA DE ONTHULLING

Baglione staat met zijn vrouw met de Kardinaal te praten. Het wil in deze scène maar niet echt gezellig worden. Baglione gedraagt zich ongemakkelijk met zijn vrouw. Zijn vrouw ziet er chic uit, draagt een zonnebril en lijkt behoorlijk onder de kalmeringsmiddelen te zitten.

DE KARDINAAL:

En. Hoe is het nou als je het zo opeens ziet hangen.

BAGLIONE:

Ja. Nee. Dat is dan wel wat hoor. *(neemt een slok wijn)*

DE KARDINAAL:

(neemt tegelijk met Baglione een slok wijn) Dat kan ik me voorstellen zeg.

DE VROUW VAN:

(afwezig, nam daarnet ook een slok wijn) Het is een heel mooi schilderij.

DE KARDINAAL:

Zeker. Zeker. U kan trots zijn op uw man.

BAGLIONE:

(tegen de Kardinaal, gretig) Je vind het wel wat?

DE KARDINAAL:

Je hebt jezelf overtroffen hoor. Man, wat een visueel geweld, heel imponerend, écht. *(neemt een slok wijn, plotseling werkelijk enthousiast)* Zeg. Wat vond je van mijn gedichten?

BAGLIONE:

(is gevlid dat zijn mening wordt gevraagd) Ah!

DE KARDINAAL:

Eerlijk zeggen.

BAGLIONE:

Heel bijzonder! Dat je de moeite neemt om tijdens de onthulling van mijn schilderij uit je eigen werk voor te lezen, dat heeft me diep geraakt.

DE KARDINAAL:

Maar vond je ze goed?

BAGLIONE:

(doet of hij twijfelt)

DE KARDINAAL:

(lichtelijk agressief) Wat?

BAGLIONE:

(moet heel hard lachen) Wat dacht je, ik vind ze geweldig.

DE KARDINAAL:

(lacht mee) Dat dacht ik hè.

DE VROUW VAN:

(lacht mee, maar weet niet precies waarom)

FILIDE:

(komt enthousiast aangelopen) Fantastisch! *(kust hem)* Wat een schilderij!

BAGLIONE:

Je vindt het wel wat?

FILIDE:

Iedereen die ik spreek is wild enthousiast!

BAGLIONE:

O ja?

FILIDE:

En dan naast dat paard van Caravaggio, ik vind het meesterlijk, die twee uitersten.

BAGLIONE:

Vind je niet dat-

DE KARDINAAL:

Ja, dat paard is geweldig hè.

FILIDE:

(steekt haar hand op naar de Vrouw van Baglione, enthousiast) Hallo!

BAGLIONE:

Kennen jullie elkaar?

FILIDE:

(kijkt alsof ze de Vrouw ergens vaag van herinnert) Ik weet niet zeker.

BAGLIONE:

(tegen zijn vrouw) Filide Melandroni. Studeert kunstgeschiedenis.

DE VROUW VAN:

Ah ja, kunstgeschiedenis.

FILIDE:

(tegen de Vrouw van Baglione) Ik ben helemaal gek van Baglione, van z'n werk dan hè. *(ze moet hard lachen)*

DE KARDINAAL:

(lacht met haar mee)

BAGLIONE:

(probeert ontspannen mee te lachen)

DE VROUW VAN:

Ja, het is een mooi schilderij hè.

BAGLIONE:

(tegelijkertijd met zijn vrouw) Dit is dus mijn vrouw.

FILIDE:

Dat snap ik. *(geeft haar een hand, heel vrolijk)* Als ik u was zou ik trots zijn op mijn man! *(tegen Baglione)* Het is écht een prachtig schilderij Giovanni.

BAGLIONE:
(*tegen iedereen*) Zeg, zal ik even wat te drinken eh-

DE VROUW VAN:
(*opeens fel*) Je gaat toch niet op je eigen feest met drank lopen sjouwen!

BAGLIONE:
Geen probleem schat. Even bewegen, even de spanning eruit lopen. (*wrijft over zijn rug*) Er zit hier geloof ik ergens een spiertje eh- (*tegen de Kardinaal*) Jij nog een glaasje?

DE KARDINAAL:
Ik heb nog dank je.

BAGLIONE:
Tegen de tijd dat ik terug kom is dat glas leeg.

DE KARDINAAL:
Ik ben een matig gebruiker.

BAGLIONE:
(*tegen zijn vrouw*) Jus voor jou? (*neemt haar glas, zonder haar antwoord af te wachten*)

DE VROUW VAN:
(*kijkt hem aan*)

BAGLIONE:
(*tegelijkertijd*) En jij witte wijn.

FILIDE:
Ik loop wel even mee. (*tegen de Kardinaal en de Vrouw van*) We zijn zo terug.

DE VROUW VAN:
(*kijkt ze na, pauze*) Dat lijkt me nou een heel aardig meisje.

DE KARDINAAL:
Jaja. (*kijkt rond*)

DE VROUW VAN:
Heel spontaan.

DE KARDINAAL:
Dat is ze zeker. (*kijkt nog steeds rond*)

DE VROUW VAN:
Ja hè?

DE KARDINAAL:
Momentje- (*roept*) Mancini.

MANCINI:
(*komt aangerend*) Hallo hallo hallo. (*geeft de Kardinaal ondertussen een hand*) Wat een hitte zeg. Hebben jullie het niet benauwd.

DE KARDINAAL:

Ik heb er niet zo'n last van.

MANCINI:

Het ligt aan mij, het ligt aan mij. Ik sta uit te komen, echt waar! *(trekt de Kardinaal ondertussen van de Vrouw van vandaan, zachtjes)* Zeg. Wat vond u nou van dat schilderij van Caravaggio? *(kijkt alsof hij verwacht dat de Kardinaal niet zo enthousiast zal zijn)*

DE KARDINAAL:

Geniaal.

MANCINI:

Oké, ja, tuurlijk, ja.

DE KARDINAAL:

Of vond je van niet.

MANCINI:

Jawel, tuurlijk, nee, ik vond het alleen een beetje weinig, ik bedoel, je ziet dus vooral een paard, ik bedoel, de bekering van Paulus-

DE KARDINAAL:

Het is een sober schilderij, maar dat is nou juist-

MANCINI:

Nee, begrijp ik, begrijp ik heel goed.

DE VROUW VAN:

(staat nog op precies dezelfde plaats alsof de Kardinaal en Mancini niet van haar afgedraaid zijn)

DE KARDINAAL:

(draait zich weer in de oorspronkelijke positie, probeert de Vrouw van Baglione weer in het gesprek te betrekken) Is het hier nou echt zo benauwt?

MANCINI:

(maakt ondertussen een foto) Morgen op de kunstpagina, beloofd. *(gaat weer bij de Kardinaal en de Vrouw van Baglione staan, stilte)* Ja ja.

DE VROUW VAN:

(kijkt ondertussen geschrokken rond, probeert er achter te komen waar de flits daarnet vandaan kwam)

MANCINI:

(begrijpt niet waar ze naar kijkt)

DE KARDINAAL:

Dit is de vrouw van Baglione.

MANCINI:

O, ik wist niet, o nee, ja ja.

DE KARDINAAL:

Mancini, journalist-

MANCINI:

Nee, prachtig schilderij mevrouw. Wat een vakmanschap. Er gebeurt zo veel op dat doek, ik ga er straks nog even rustig in mijn eentje naar kijken.

DE VROUW VAN:

Ja, het is heel mooi schilderij.

MANCINI:

Dat zou ik zeggen. Het is een symfonie. Zo rijk aan details, ik viel zowat om toen het onthuld werd.

DE VROUW VAN:

Ja ja- Het is, het is-

MANCINI:

(lachend, nadrukkelijk) Het-is-zo-véél! *(tegen de Kardinaal)* Mooie gedichten overigens.

DE KARDINAAL:

(stralend) Jawel hè.

MANCINI:

Nee, echt heel mooi. Ik heb werkelijk- U zou ze moeten uitgeven, u moet er iets mee doen in ieder geval. *(tegen de Vrouw van)* Toch?

DE VROUW VAN:

Ja hoor.

MANCINI:

Heeft Caravaggio nou werkelijk de hele tijd dat paard in huis gehad.

DE KARDINAAL:

Hoe kom je daar bij?

MANCINI:

Je hoort van die vreemde berichten in de stad.

DE KARDINAAL:

Ik hoor voortdurend de vreemdste berichten in de stad Mancini.

MANCINI:

Nee, natuurlijk, dat is waar, maar omdat dit dus een nogal hardnekkig gerucht is.

DE KARDINAAL:

Staat het morgen dus in de krant.

MANCINI:

Hoe bedoelt u?

DE KARDINAAL:

Dat jij tegenwoordig je informatie het liefst aan de borreltafel opdoet.

MANCINI:

O dat o dat, nee, dat kan ik uitleggen.

DE KARDINAAL:

Laat maar zitten Mancini. Kijk, daar loopt Caravaggio, vraag het hem zelf. (roept)
Michelangelo!

Longhi trekt Caravaggio met zich mee naar de Kardinaal. Caravaggio heeft in beide handen een glas bier.

LONGHI:

Wat een feestdag lieve mensen! Goiedag!

DE KARDINAAL:

Geweldig schilderij Michaël. Heel verassend. En dat naast het werk van Baglione, hoe kom je erbij.

CARAVAGGIO:

Het ging me dus om-

DE VROUW VAN:

Het is inderdaad een heel mooi schilderij.

DE KARDINAAL:

(tegen Caravaggio en Longhi) Dit is de vrouw van Baglione. *(tegen Caravaggio)* En. Hoe vond je mijn gedichten.

CARAVAGGIO:

Ik eh- *(neemt een grote slok bier)*

LONGHI:

(snel) Heel raak!

DE KARDINAAL:

Ja hè.

LONGHI:

Nee écht. Allemaal in de roos wat mij betreft.

MANCINI:

Ik zeg net, u moet er wat mee doen, uitgeven-

LONGHI:

Geweldig plan.

DE KARDINAAL:

(tegen Caravaggio) Je was de enige die niet applaudisseerde viel me op.

CARAVAGGIO:

Het was niet zo aan mij besteed.

DE KARDINAAL:

Sorry?

LONGHI:

Hij zit de hele dag in zijn eigen wereld hè, ik kreeg hem maar met moeite mee hier naartoe.

CARAVAGGIO:

Ik heb het idee dat er vooral geapplaudisseerd wordt omdat de Kardinaal die gedichten heeft geschreven.

LONGHI:

Welnee!

DE KARDINAAL:

Ik denk dat je het gemiddelde publiek hier onderschat Caravaggio.

CARAVAGGIO:

Nou, als ik zo rondkijk-

LONGHI:

Typisch een schilder hè. Totaal geen gevoel voor het woord. *(kijkt op zijn horloge, tegen Caravaggio)* Zeg, zullen wij eens-

BAGLIONE:

(komt terug met Filide en een blad vol drank) Caravaggio!

MANCINI:

(geeft Baglione een hand, kijkt hem doordringend aan) Bedankt. Wat een schilderij. Ik zeg net-

BAGLIONE:

Ik heb maar van alles wat meegenomen, ik wist niet meer precies wat iedereen wilde.

CARAVAGGIO:

(pakt twee biertjes van het blad, drinkt een glas half leeg)

BAGLIONE:

(ironisch) Proost Caravaggio. Het is zeker gratis.

CARAVAGGIO:

(snapt de grap niet) Het is gratis ja.

BAGLIONE:

Meesterlijke zet. Een paard, ik lach me gek. Wat een idee, ze gaan er allemaal plat voor. En weet je wat ik zo leuk vond, het rook zelfs naar paard in de kapel, hoe je dat voor elkaar hebt gekregen.

CARAVAGGIO:

Ik denk dat ik dat zelf was, dat paard stond bij me thuis in de kamer, vandaar.

BAGLIONE:

(tegen de mensen om hem heen) Kijk. Dat is interessant. Mancini. Misschien leuk voor een artikeltje. "Caravaggio ruikt naar paard". *(er wordt gelachen)* Interessant toch. *(slaat Caravaggio op zijn schouder, aan wie zijn humor niet zo lijkt besteed)* Kom op, ik maak maar een grapje.

FILIDE:

(tegen Caravaggio) Wat vind jij eigenlijk van het schilderij van Baglione.

CARAVAGGIO:

(neemt net een slok bier)

DE VROUW VAN:
(*tegen Caravaggio*) U schildert ook?

CARAVAGGIO:
Ja, ik eh-

DE VROUW VAN:
Het is een moeilijk vak hè, schilderen.

FILIDE:
(*moet lachen*)

BAGLIONE:
(*wisselt ondertussen het glas witte wijn van zijn vrouw om voor een jus d'orange*)

DE VROUW VAN:
Ik meen het serieus, mijn man schildert dus zelf en die zegt het ook, het is een moeilijk vak, schilderen. (*schrikt van het glas jus dat Baglione haar aangeeft*) O! (*moet heel hard lachen*) Mijn God. Ik dacht dat dat glas op me af kwam zweven, (*tegen Mancini*) Had jij dat ook?

MANCINI:
Als je op een bepaalde manier kijkt lijkt het inderdaad net alsof dat glas eh, (*tegen Baglione*) Ze had gelijk hoor.

BAGLIONE:
Jaja.

FILIDE:
(*tegen Caravaggio*) Wat vond je er nou van.

CARAVAGGIO:
Tsja, ik eh-

LONGHI:
Het is een razend knap geschilderd werk-

DE KARDINAAL:
Laat Caravaggio nou even.

LONGHI:
Sorry.

(*pauze, iedereen is benieuwd wat Caravaggio zal gaan zeggen*)

CARAVAGGIO:
Het schilderij ziet eruit als een goed schilderij.

MANCINI:
Dat is nogal vaag.

CARAVAGGIO:
Ik bedoel dat het schilderij zo veel indruk maakt dat je haast vergeet te kijken wat hij nou eigenlijk heeft geschilderd.

MANCINI:

Ik zeg net ook- ik zeg, ik ga zo nog even in mijn eentje terug, (*nadrukkelijk*) het-is-zo-veel- (*moet lachen*)

BAGLIONE:

Wat bedoel je nou eigenlijk.

DE KARDINAAL:

Je vindt het te druk?

MANCINI:

Dat vind ik nou juist zo dynamisch.

LONGHI:

Het was bedoeld als compliment, toch?

CARAVAGGIO:

Welnee.

LONGHI:

Je moet vlak na de onthulling van een schilderij niet dit soort gesprekken voeren.

BAGLIONE:

Ik ben juist heel benieuwd.

DE VROUW VAN:

Het is een heel mooi schilderij.

LONGHI:

Precies. Laten we het daar gewoon op houden.

BAGLIONE:

Onzin. Kom op Michelangelo. Als collega's onder elkaar. Wat vond je ervan.

CARAVAGGIO:

Ik vind dat er veel te veel uit de kast wordt gehaald.

BAGLIONE:

Je vind dus dat ik een beetje te veel eh- (*wil dat Caravaggio hem aanvult*)

CARAVAGGIO:

Véél te veel. Echt. Van alles véél te veel. Ik word duizelig als ik er naar kijk. De hele klassieke oudheid, alle heiligen die je kent op een schilderij, engeltjes op wolken. Al die aureooltjes, wat een kermis.

FILIDE:

(*moet lachen*)

LONGHI:

Michaël-

CARAVAGGIO:

Hij vraagt toch wat ik er van vind.

MANCINI:

Ik heb het idee dat er hier sprake is van enige jalousie du metier.

CARAVAGGIO:

Ben je gek. Ik ben blij dat ik het niet heb gemaakt. Ik zou me hier niet meer durven vertonen.

BAGLIONE:

(rustig) Ik vind dat je nu onnodig beledigend bent.

CARAVAGGIO:

(heeft zich niet in de hand) Jij beledigt mij met je schilderij Baglione. Het is één grote leugen en jij denkt dat ik zo dom ben dat ik er wel intrap. Houd toch op. Ik zie een gigantische carnavalsoptocht die alleen maar wil imponeren. Dat schilderij schreeuwt je toe: kijk eens hoe goed dit is geschilderd, wat een dynamiek, maar het leidt tot niets. Als ik jouw schilderij zie denk ik: in wat voor wereld leeft die man. Hoe durft hij ons zonder zich te schamen zulke sprookjes voor te schotelen. Wat moeten wij met een schilderij dat alleen maar laat zien dat Baglione niet zo maar de eerste de beste schilder is. Het spijt me verschrikkelijk, maar ik word daar boos van, ik kan het niet helpen. En dan kunnen jullie me wel weer een proces aandoen, het helpt niets. Daar word ik alleen nog maar bozer van. Wat een verspilling. Wat een gedoe, die hele onthulling, wat een gedoe om niets.

BAGLIONE:

(denigrerend) Dit is toch niet te geloven.

CARAVAGGIO:

(fel) Kijk eens om je heen man. *(gebaart naar de mensen om hem heen)* Ze zeggen je dat het fantastisch is wat je hebt geschilderd, maar ze lachen je achter je rug om uit. Op de gang, in de w.c.'s. Ze vinden het niets. Ik vind het niet leuk om te zien hè, ik vind het vreselijk, verschrikkelijk, maar dit is wel het leven. Er is hier geen engel te bekennen. Er zijn nergens heiligen, alleen maar heel gewone mensen.

BAGLIONE:

(schudt zijn hoofd alsof hij niet begrijpt hoe iemand zich zo druk kan maken om zo iets triviaals, maakt een gebaar dat betekent: "Sorry mensen, hier weet ik niets meer op te zeggen" en draait zich om)

DE VROUW VAN:

(twijfelt even, loopt dan snel achter hem aan)

CARAVAGGIO:

(wil achter hen aan gaan) Baglione!

LONGHI:

(houdt hem tegen) Het is zo wel duidelijk Michaël.

CARAVAGGIO:

(begrijpt de reactie van Baglione niet)

DE KARDINAAL:

(neemt een olif uit een bakje dat voor hem staat)

LONGHI:

Waar het Michaël om gaat-

DE KARDINAAL:

(legt zijn hand op de arm van Longhi, zeer vriendelijk) Ik ga even een beetje rondlopen, houdt me op de hoogte hè,

LONGHI:

(joviaal) Komt in orde.

DE KARDINAAL:

(knoopt Caravaggio's hemd een knoopje verder open) Ik vind dit toch echt beter. *(gaat weg)*

MANCINI:

Ik loop even mee. *(volgt de Kardinaal)*

FILIDE:

Ik vind dat je interessante dingen zegt.

CARAVAGGIO:

Ik wilde niemand beledigen.

FILIDE:

We zouden er eens een tijdje over door moeten praten, ergens waar het niet zo druk is.

CARAVAGGIO:

Goed, ik bedoel, wat mij betreft-

FILIDE:

Ik bel je.

BLACK OUT

21. IN DE TUIN VAN BAGLIONE

Baglione en Filide zijn aan het barbecuen, het is duidelijk te zien dat Baglione dit niet is gewend, hij probeert het vlees niet te laten aanbranden, maar gaandeweg de volgende clous verliest hij zijn concentratie op het grillgebeuren, Filide zit er verveeld bij.

BAGLIONE:

De roeping van Paulus. En wat krijgen we te zien. Een gigantisch paard. Dat schilderij is een aanfluiting, ik schaam me dat het naast mijn werk hangt. Een enorm paard dat uitgerekend met z'n kont naar mijn schilderij staat, reken maar dat hij daar goed over heeft nagedacht. Hij maakt m'n werk volkomen belachelijk, alsof het daar in een of andere stal hangt. Hoorde je het gelach toen zijn schilderij onthuld werd, o wat zal hij daar blij mee zijn geweest. En dan mij ook nog en plein public vertellen hoe ik moet schilderen. Het is van een arrogantie- (*hij draait ondertussen het vlees om*) Dat had ik moeten proberen toen ik net begon, ze zouden me recht in mijn gezicht hebben uitgelachen. Maar als je je tegenwoordig gedraagt alsof je een geweldige schilder bent dan ben je een geweldige schilder. Hij komt veel te laat op de onthulling van zijn eigen schilderij. We zitten daar met z'n allen een hálf uur op de Grote Kunstenaar te wachten. Hij valt in slaap tijdens de toespraken en hij stinkt ook nog eens een uur in de wind. Het is toch- (*brandt zich aan de barbecue*) Godver! Ik ga de stad niet meer in hoor. Overall waar je komt hebben ze het over hem. Milanese schrijft twáálf gedichten over dat schilderij. En de Kardinaal laat hem ook nog eens bij zich in huis wonen, dat is toch onvoorstelbaar. Caravaggio staat recht in zijn gezicht z'n gedichten af te kraken en als beloning krijgt hij een kamer in dat enorme paleis. En let maar op hoor, er komt een nieuwe opdracht aan van de president en die gaat natuurlijk linea recta naar Caravaggio. Ik voel het aan alles. Maar ik laat me niet kennen. Ik ga me niet verlagen. Ik ga op die manier de concurrentie niet aan, dat heb ik gehad. Je moet hem door de stad zien paraderen met die vervelende Longhi. Allebei met een gigantisch zwaard. Het is toch te kinderachtig voor woorden. (*er komt rook uit de barbecue*) Godverdomme. (*hij haalt de stukken vlees van de barbecue, ze zijn verbrand*) Je zit er naar te kijken en je zegt niets.

FILIDE:

(zwijgt)

BAGLIONE:

Je zit er bij en je kijkt er naar.

FILIDE:

Wie is hier nou aan het barbecuen.

BAGLIONE:

(gooit de vleestang op de grond) Godverdomme. Ik wapper me lens om die kooltjes in de fik te krijgen. Ik draai in de keuken een heel set dipsauzen in elkaar. Ik doe alles om jou een onvergetelijke avond te bezorgen en het enige dat jij doet is wachten tot de hele zaak verkoold is. Wat zit je me nou aan te kijken alsof het mijn schuld is dat het een rotavond wordt op deze manier!

FILIDE:

(staat op, pakt haar spullen in haar tas)

BAGLIONE:

Wat krijgen we nu weer.

FILIDE:

Ik ben weg.

BAGLIONE:

Kunnen we dan nooit een avondje gezellig met z'n twee-

FILIDE:

Het is op Giovanni.

BAGLIONE:

Wat is dat nou weer voor onzin.

FILIDE:

Ik kan het niet helpen. Succes trekt me aan en mislukking stoot me af. Ik houd het niet langer bij jou uit.

BAGLIONE:

(in de war) Maar schatje. *(probeert haar te omhelzen)* Liefje-

FILIDE:

(bevrijdt zich uit zijn omhelzing) Ik kan dit niet.

BAGLIONE:

(verbijstert) Je kunt niet zo maar weggaan.

FILIDE:

Waarom niet. *(af)*

22. BIJ DE KARDINAAL

De Kardinaal, Aldobrandini, Caravaggio, Filide en Longhi poseren voor een foto. Mancini staat op een afstand met een fototoestel.

MANCINI:

Heel mooi zo. *(wijst ze een voor een aan)* Kardinaal bemiddelt in nieuwe grote opdracht Caravaggio. In zijn handen het contract van opdrachtgever: president Aldobrandini.

DE KARDINAAL:

(houdt een papier omhoog, kijkt in de camera)

MANCINI:

Perfect. Op het gezicht van boezemvriend Longhi valt de blijdschap over het plotselinge succes van Caravaggio af te lezen-

LONGHI:

(steekt zijn duim omhoog, lacht)

MANCINI:

De schilder zelf is ongetwijfeld met zijn gedachten al bij het te schilderen werk als hij zijn handtekening onder het contract zet. Naast hem Filide Melandroni die model zal staan voor de Maria figuur.

FILIDE:

(kust Caravaggio) Zoiets?

MANCINI:

Prachtig. Is dat nieuws of niet?

CARAVAGGIO:

Druk nou maar af.

MANCINI:

(maakt de foto, het toestel flitst) Morgen op de kunstpagina mensen. *(af)*

23. IN HET CAFÉ

Het café is leeg op Mancini, de Kapitein en de Waardin na. De Waardin spoelt glazen, Mancini zit aan de bar voor zich uit te staren, de Kapitein is half in slaap gesukkeld.

KAPITEIN:

(roept enthousiast) Caravaggio!

MANCINI:

(schrikt, draait zich om, onzeker) Hé jongens-

WAARDIN:

De laatste ronde is al geweest.

LONGHI:

Geen probleem. We zijn zo klaar.

CARAVAGGIO:

(slaat Mancini in zijn gezicht, slaat Mancini razendsnel tegen de vloer, agressief, Mancini is te verbouwereerd om veel te zeggen, het moet een bliksemactie zijn die overdondert)

LONGHI:

(tegen de Waardin, legt een bankbiljet op de bar) Sorry voor de overlast.

MANCINI:

(ligt op de vloer)

WAARDIN:

(loopt naar hem toe met een emmer water, gooit die over hem heen, Mancini schrikt, komt overeind)

24. IN DE WERKKAMER VAN DE KARDINAAL

De Kardinaal zit aan zijn bureau, tegenover hem zitten Caravaggio, Longhi en Filide

DE KARDINAAL:

(kwaad) Regel 1. Vecht nooit met een journalist. Die maken er direct wereldnieuws van.

CARAVAGGIO:

Heeft u de kop boven zijn artikel gezien.

DE KARDINAAL:

Interesseert me niets.

CARAVAGGIO:

Hier. *(laat een krant zien, verontwaardigd)* Caravaggio schildert in opdracht President. Prostituee staat model voor Maria.

DE KARDINAAL:

Filide is een vrouw met een zekere reputatie.

CARAVAGGIO:

Dat is verleden tijd. Ik laat mijn vriendin niet voor hoer uitmaken.

DE KARDINAAL:

Als jij je zo blijft gedragen heb ik goed zin de president te adviseren die opdracht aan iemand anders te geven.

CARAVAGGIO:

(verontwaardigd) Maar we hebben een contract.

DE KARDINAAL:

(woedend) Hoe kun je onze relatie reduceren tot een zakelijke overeenkomst. Ik houd van je, ik doe alles wat ik kan om jou te laten werken, hoe durf je tegen mij over contracten te beginnen. Jij gaat nu je excuses aanbieden aan Mancini.

MANCINI:

(wordt binnengebracht, zij ziet er niet al te best uit)

DE KARDINAAL:

Ah. Goed dat je gekomen bent. *(wijst hem een stoel aan)*

MANCINI:

(gaat zitten)

DE KARDINAAL:

Kopje koffie?

MANCINI:

(met onvaste stem) Graag. *(pauze)* Het is allemaal heel vervelend.

DE KARDINAAL:

Dat mag je wel zeggen-

MANCINI:

Ik kan er niets aan doen, ik ga niet over de kop die ze boven mijn artikel zetten. Ik lever alleen de tekst, ik bedoel-

DE KARDINAAL:

Ik ben niet geïnteresseerd in de ins en outs. Ik vind het heel vervelend wat ertussen jullie is gebeurd gisteravond. Het gaat me er enkel om dat we een oplossing vinden waardoor we weer met z'n drieën door een deur kunnen.

MANCINI:

Natuurlijk.

KARDINAAL:

Ik zou het heel vervelend vinden als jij je op een of andere manier belemmert zou voelen te schrijven wat je wilt.

MANCINI:

O nee.

DE KARDINAAL:

Je weet hoe belangrijk ik het vind dat jij als onafhankelijk journalist je werk kan doen. Dat houdt ons scherp. De vinger aan de pols, daar ben jij voor en dat moet ook vooral zo blijven. Ik heb het daarnet uitvoerig met Caravaggio besproken, hij ziet in dat hij fout was gisteravond en hij biedt je zijn excuses aan- (*schuift het papier richting Caravaggio*) Lees maar even voor.

CARAVAGGIO:

(*pakt het papier, leest*) Hierbij verklaar ik, Michelangelo da Caravaggio, dat het mij oprecht spijt dat ik Guilio Mancini heb aangevallen en beloof ik dat ik in de toekomst zal afzien van het gebruik van direct of indirect geweld tegen voornoemde Mancini.

DE KARDINAAL:

(*geeft Caravaggio een pen*)

CARAVAGGIO:

(*kijkt hem aan, tekent dan*)

DE KARDINAAL:

(*geeft Mancini ook een papier*) En als jij dan hier even tekent.

MANCINI:

(*tekent werktuigelijk*)

DE KARDINAAL:

(*bergt de papieren op*) Dus dan is hiermee de hele zaak dus afgedaan.

MANCINI:

Wat mij betreft.

KARDINAAL:

Heel verstandig.

MANCINI:

(*wil opstaan*)

DE KARDINAAL:
(joviaal) Drink je koffie op, we hebben de tijd.

(stilte, de Kardinaal neuriet tevreden)

MANCINI:
(drinkt zijn kopje leeg)

DE KARDINAAL:
Zo.

MANCINI:
(staat op)

DE KARDINAAL:
(staat op, geeft hem een hand) We zien elkaar.

MANCINI:
(geeft Caravaggio een hand, af)

DE KARDINAAL:
En netjes in de map. *(geeft Longhi het papier)* Zo doen we dat Caravaggio.

CARAVAGGIO:
Ik snap niet-

DE KARDINAAL:
Met dat papier ziet hij af van een aanklacht tegen jou. Prima geregeld toch. Ik ga je niet nogmaals vrijkopen, dat is zonde van het geld.

25. BIJ BAGLIONE

MANCINI:

(wanhopig) Het wordt me te gevaarlijk, Caravaggio is volkomen onberekenbaar.

BAGLIONE:

Dat is het risico van het vak.

MANCINI:

Ik kan me niet permitteren openlijk partijdig te zijn. Als onafhankelijk journalist-

BAGLIONE:

Heb ik je niet genoeg betaald?

MANCINI:

Ik heb je nooit om geld gevraagd.

BAGLIONE:

Je hebt het van me aangenomen, wat is het verschil?

MANCINI:

(trekt zijn portemonnee) Ik betaal je alles terug.

BAGLIONE:

(overweegt dit voorstel) Ik heb een relatief klein bedrag in je geïnvesteerd-

MANCINI:

(enthousiast) Ik betaal het je dubbel terug als je wilt.

BAGLIONE:

Maar wat heb ik er voor teruggekregen. Zullen we eens een rekensommetje maken. Jij hebt Caravaggio bij de Kardinaal geïntroduceerd. Daardoor heeft Caravaggio zijn eerste grote opdracht gekregen, doordoor ben ik mijn positie kwijtgeraakt en daardoor ook nog eens Filide. En nu schildert hij ook nog eens voor de President! Hoe had je gedacht dat terug te betalen. Hoeveel verdient een journalist tegenwoordig?

MANCINI:

(gaat zitten, zijn hoofd in zijn handen)

BAGLIONE:

Moet ik nou medelijden met je krijgen.

MANCINI:

(huilt) Ik kan dit niet, alsjeblieft, ik ben hier niet geschikt voor.

BAGLIONE:

Doe nou niet zo raar. Als er hier iemand in de problemen zit ben ik dat. Denk je dat het iets zou oplossen als ik hier net als jij ging zitten janken?

MANCINI:

Het spijt me vreselijk. Écht!

BAGLIONE:

Daar koop ik niks voor. *(legt zijn arm om Mancini's schouder)* Luister, we moeten er samen doorheen, dat is niet anders. *(haalt een enveloppe uit zijn binnenzak)* Hier.

MANCINI:

(dodelijk vermoeid) Nee Baglione.

BAGLIONE:

Ik neem je niets kwalijk, je hebt je dag niet. *(kijkt Mancini in zijn ogen, nadrukkelijk)* Ik hoef dit niet te doen hè. *(stopt de enveloppe in zijn binnenzak)* We zitten er midden in met z'n twee, begrijp je. Hé. Kijk me eens aan. *(kijkt hem diep in de ogen)* Ik vertrouw je, probeer ook een beetje vertrouwen in mij te hebben alsjeblieft.

26. DE ONTHULLING IN DE CERASI KAPEL

IEMAND DIE DE TOESPRAAK TIJDENS DE ONTHULLING VAN HET NIEUWE SCHILDERIJ VAN CARAVAGGIO DOET:

Namens de president heet ik u hartelijk welkom op de onthulling van een bijzonder schilderij van een bijzondere kunstenaar. Een schilder die als geen ander het alledaagse tot mythe maakt of mythes vertaalt naar het alledaagse, het is maar hoe je het wilt zien. Michelangelo da Caravaggio weet met zijn volkomen eigenzinnige stijl ons telkens weer te verrassen. Het is niet overdreven te stellen dat hij met zijn werk de schilderkunst een nieuwe impuls heeft gegeven. En dat is zeker niet in de laatste plaats te danken aan Kardinaal Del Monte, die onvermoeibaar is in het ontdekken en introduceren van schilders. Ik denk dat we onderhand gerust mogen spreken van de school van Del Monte. Ik denk dat wij er te weinig bij stil staan wat een risico De Kardinaal telkens weer neemt door volkomen onervaren schilders in no time naar een geweldig niveau op te stuwten. Hoe hij telkens zijn reputatie op het spel durft te zetten. Dat kan niet anders dan door een rotsvast geloof in de pupillen die hij naar voren brengt. Een vertrouwen dat voor deze jonge schilders van onschatbare waarde is, misschien wel een bepalende factor in hun leven zal blijken te zijn. De Kardinaal is een man die risico durft te nemen, die niet kiest voor gebaande paden, maar steeds weer op zoek gaat naar het onverwachte, het unieke-

(enz, tijdens de toespraak komt iemand op die Caravaggio iets in zijn oor fluistert, Caravaggio fluistert iets terug, de man fluistert weer in zijn oor, Caravaggio fluistert iets in het oor van Longhi, Longhi reageert woedend, gaat naar de man, fluistert hem in zijn oor, de man schudt zijn hoofd, Longhi fluistert weer in zijn oor, de man maakt een gebaar dat hij er ook niets aan kan doen, Longhi loopt boos de coulissen in, de man loopt achter hem aan, Caravaggio kijkt ze na, kijkt dan weer naar voren, luistert naar de speech, degene die de speech houdt raakt behoorlijk van slag tijdens het voorgaande, en net als hij/zij de draad weer een beetje heeft opgepakt komt Longhi weer terug, die Caravaggio iets in zijn oor fluistert, Caravaggio reageert fel, Longhi trekt hem aan zijn arm, Caravaggio fluistert iets in het oor van Filide, Filide reageert woedend, Longhi loopt af met Caravaggio, de toespraak gaat door, tot de man weer op komt)

IEMAND DIE DE TOESPRAAK TIJDENS DE ONTHULLING enz:
Excuseert u me.

(er wordt een tijdje gefluisterd tussen de 2 mensen, Filide bemoeit zich ermee, loopt dan boos weg)

Ik krijg net door dat het programma eh enigszins gewijzigd is eh-

Caravaggio, Longhi en Filide worden door de Man weer terug gebracht, ze weten niet zo goed waar ze aan toe zijn

BAGLIONE:
(komt op in een erg mooi pak) Goedenavond.

IEMAND DIE DE TOESPRAAK TIJDENS DE ONTHULLING enz:
Ik geef nu het woord aan Baglione.

BAGLIONE:
Dames en heren. De heer Aldobrandini, onze president en de opdrachtgever van het schilderij dat hier achter me onder dat doek verborgen is, heeft mij verzocht u het een en ander mee te delen. Aangezien er de afgelopen tijd voortdurend negatieve berichten in de media verschenen over dit werk heeft hij het zekere voor het onzekere willen nemen en het schilderij op de valreep laten beoordelen door een commissie van deskundigen, om

zodoende alle twijfel over de waarde van het schilderij en de integriteit van de schilder weg te nemen. Mij werd verzocht het voorzitterschap van deze commissie voor mijn rekening te nemen en het is in die functie dat ik hier voor u sta. *(kucht)* Beste mensen, het spijt me vreselijk dat ik u op zo'n laat tijdstip moet inlichten, maar de commissie heeft helaas moeten besluiten dat het door Caravaggio geschilderde werk niet voldoet aan de opdracht en zodoende niet door de opdrachtgever wordt geaccepteerd en spijtig genoeg dus ook niet onthult gaat worden.

CARAVAGGIO:

(pakt de microfoon) Ik zou hier graag even op willen reageren.

(er komen twee mannen op, de microfoon van Caravaggio proberen af te pakken, er volgt een worsteling, Caravaggio probeert het doek van zijn schilderij te trekken, wordt daarin tegengehouden door de Mannen, Longhi en Filide bemoeien zich er mee, uiteindelijk wordt Caravaggio afgevoerd, Longhi en Filide mee)

BAGLIONE:

Dames en heren. Blijft u alstublieft nog even rustig zitten want ik zou op uitdrukkelijk verzoek van de president graag uit de doeken willen doen wat de afwegingen van de commissie zijn geweest, de heer Aldobrandini is gebrand op volledige openheid om de negatieve publiciteit rond het schilderij en vooral rond zijn persoon volledig te ontzenuwen. De opdracht voor het schilderij was door de president zeer duidelijk geformuleerd- *(pakt een papiertje uit zijn colbert)* Het ging dus om de Maria van Toledo, het symbool voor de pelgrims. Iedereen weet dat haar huis op een miraculeuze wijze van Palestina naar Italië is overgebracht. Vandaar dus dat de president de opdracht gaf voor een vliegend huis. Met daarin de Madonna met kind.

Goed. Wat heeft Caravaggio van deze opdracht gemaakt? Omdat de meesten van u het schilderij niet kennen heb ik er hier- *(hij laat een dia zien met daarop het schilderij)* een afbeelding van. Zoals u waarschijnlijk heeft gelezen in de krant heeft Caravaggio voor deze Maria een van Rome's meest bekende hoeren model laten staan en zoals ziet heeft hij geen enkele moeite gedaan haar identiteit te verhullen, ze stond hier zojuist in een vrijwel identieke jurk voor u. Naar de motieven van Caravaggio kan de commissie enkel gissen, maar de associatie Maria-hoer lijkt ons hoe dan ook een verkeerde en zeker niet wat Aldobrandini voor ogen had. Caravaggio tracht de schade enigszins te beperken door boven haar hoofd een aureooltje te schilderen, en hij laat haar op haar tenen staan, zodat ze toch nog een beetje zweeft, maar volgens de commissie is dat onvoldoende om van een hoer de verschijning van Maria te maken.

Zoals u ziet wordt de rest van het beeld voornamelijk bepaald door twee willekeurige bedelaars, die nergens naar verwijzen, wat hoogst opmerkelijk is in wat door de opdrachtgever was bedoeld als een heilig tafereel. Dat je hier in Rome op straat voortdurend wordt lastiggevallen door bedelaars is blijkbaar niet genoeg, Caravaggio vindt het nodig ons er zelfs tijdens de kerkdienst mee confronteren. Sterker nog, van hem moeten we in de kerk zelfs tegen de smerige ónderkant van hun voeten aankijken. De relevantie van dat beeld ontgaat de commissie volledig. Het lijkt overigens een terugkerend thema in het werk van Caravaggio, want, zoals u wellicht weet, is het schilderij met de heilige Matteüs *(laat een dia van dat schilderij zien)* ook afgekeurd vanwege een paar voeten dat Caravaggio zo had geschilderd dat ze precies boven het hoofd van de priester uitkwamen.

En waar is op dit schilderij het heilige huis? Het geboortehuis van Christus. Op andere werken rond hetzelfde thema is dat altijd het meest opvallende aspect aan het tafereel. *(hij laat twee afbeeldingen zien, noemt de namen van de schilders, gaat weer terug naar het schilderij van Caravaggio)* Bij Caravaggio zien we een deur met een stoepje, de rest heeft hij voor het gemak weggelaten. Naast dat het schilderij onverzorgd is en van een slechte smaak

getuigd is het daardoor ook nog eens voor niemand is te begrijpen. Caravaggio toont ons een hoer met opgebonden borsten, een willekeurige deur, Jezus zonder aureool en twee smerige zwervers op een stoepje en daar moeten we het mee doen. En op die manier verhoudt de schilder zich bij herhaling tot zijn opdrachtgevers en de verhalen die hij in zijn schilderijen verbeeldt.

(laat een dia zien van het schilderij) Hier bijvoorbeeld laat hij Maria, die overigens door dezelfde prostituee wordt verbeeldt, weer een beetje buigen, zodat we haar borsten kunnen bewonderen, maar daar waren we al aan gewend. Verder heeft ze haar rok opgebonden, zoals de vrouwen in Rome doen om het huishoudelijk werk eenvoudiger te kunnen uitvoeren. Wat Christus betreft maakt hij het nog bonter, die voert hij volkomen naakt ten tonele. Waarom? En ook hier weer dezelfde oplossing: We nemen een doodgewone oude vrouw die hier om de hoek achter de bar staat, aureooltje erboven en het is de heilige Martha, die overigens helemaal naar de achtergrond wordt verdreven, zodat niet zij en Maria, maar dat naakte jongentje het middelpunt van het schilderij wordt. Niet voor niets dat dit werk twee dagen na de onthulling door de opdrachtgevers is weggehaald.

En zo tenslotte laat Caravaggio Maria sterven, *(laat een dia zien van de stervende Maria)* Als een arme doodgewone vrouw in een of ander slaaphuis voor daklozen. Van de apostelen maakt hij een stelletje hulpeloze oude mannen die er maar een beetje bij staan. En sommige van die mannen zijn wel heel bijzonder, deze bijvoorbeeld is op een ander schilderij de heilige Matheus. Zo'n man kan dus gewoon maar iedereen zijn. En omdat hij blijkbaar niet genoeg zwervers zo gek kreeg dagenlang in die donkere kelder van hem model te staan heeft hij zichzelf als achtste apostel geschilderd. Het evangelie volgens Caravaggio. Op de plek waarop een normaal schilderij engelen en God te zien zijn hangt bij hem een rafelig oud gordijn. De hemel is bij hem een achterhaald toneelstuk, waar we enkel door een vergaan voordoek aan worden herinnerd.

Waarom schildert Caravaggio toch steeds weer van dit soort beelden? Is hij werkelijk op zoek naar een zo goed mogelijke verbeelding van de natuur, zoals hij beweert, en is het feit dat hij met zijn beelden zo veel mensen provokeert slechts een randverschijnsel?

De commissie denkt van niet. Caravaggio doet zeer bewust geweldige moeite iedere magie te verdrijven, iedere vorm van devotie uit te bannen. Al zijn schilderijen spelen zich af in ongedefinieerde, donkere ruimtes. Caravaggio heeft zich in z'n hoofd gezet dat de wereld bevolkt wordt door een uitzichtloze bende armoedzaaiers die in krotten wonen en toekijken hoe hun leven aan zich voorbijtrekt. Een hopeloze toestand waar er geen plaats is voor heiligen of god. En omdat in het werkelijke leven alles erop wijst dat hij ongelijk heeft moet hij zich wel volledig afsluiten van die prachtige zon die wij hier in Rome meestal hebben, de geweldige gebouwen, de monumentale kerken en paleizen. Hij creëert zijn eigen hel op aarde en zadelt ons daarmee op, alsof zijn wereld ook de onze zou zijn.

27. IN EEN RESTAURANT

Filide, Caravaggio, de Kardinaal en Longhi zitten te eten in een restaurant.

LONGHI:

Negatieve publiciteit is de beste publiciteit. Een relletje doet vaak meer dan een goeie recensie. Het gaat perfect Michaël.

CARAVAGGIO:

Het is niet te harden.

FILIDE:

Laat hem toch, hij krijgt er geen opdracht meer door.

DE KARDINAAL:

Als jij je zo gedraagt zoals jij doet kan je dit soort incidenten verwachten Michelangelo. *(tegen Filide)* Wat heb jij daar nou op je bord liggen-

FILIDE:

Een soort van garnaal, iets vissigs-

DE KARDINAAL:

Mag ik er eentje eh-

FILIDE:

(legt een garnaal op het bord van de Kardinaal)

CARAVAGGIO:

(tegen Filide) Hij maakt jou in het openbaar voor hoer uit.

FILIDE:

Dat doet me niets. Ik vind het zielig, meer niet.

CARAVAGGIO:

Ze hadden me ten minste mijn werk moeten laten verdedigen.

LONGHI:

Jij moet gewoon doorwerken alsof er niets is gebeurd. Laat je schilderijen bewijzen wat je waard bent.

DE KARDINAAL:

(over het eten) Bijzonder hoor.

FILIDE:

Ja hè.

LONGHI:

Er is niets aan de hand Michaël. De Kardinaal heeft het schilderij vrijwel direct doorverkocht aan een minister.

CARAVAGGIO:

Waarschijnlijk voor de helft van de prijs.

LONGHI:

Het gaat erom dat het naar een minister is gegaan. Als zo'n man dat schilderij wil hebben geef je het nog weg als het moet.

CARAVAGGIO:

Zo'n minister die dat schilderij direct voor een koopje aanschaft, ik vind dat walgelijk.

DE KARDINAAL:

Ik vind dit een beetje een saai gesprek worden Michelangelo.

CARAVAGGIO:

Het gaat om het principe.

DE KARDINAAL:

De vichyssoise mist de zurige smaak van prei wat mij betreft. Zeker in combinatie met de gerookte palingjullienne-.

LONGHI:

Ja ja-

DE KARDINAAL:

Maar verder gaat het best.

FILIDE:

Dit is echt verukkelijk. (*tegen Caravaggio*) Eet nou wat.

CARAVAGGIO:

Ik heb totaal geen trek.

FILIDE:

(*schenkt een glas wijn voor hem in*) Proost. Op de Maria van Loreto!

LONGI EN DE KARDINAAL:

Op de Maria van Loreto!

CARAVAGGIO:

Je gaat toch geen vliegend huis schilderen.

DE KARDINAAL:

We houden er over op Longhi.

CARAVAGGIO:

(*staat op*) Ik moet even naar de w.c. (*af*)

LONGHI:

Hij maakt zich veel te druk.

DE KARDINAAL:

Hij moet gewoon weer snel aan het werk. Ik kan me nu al verheugen op het dessert. Normaal gesproken ben ik daar tijdens een voorgerecht nog niet mee bezig, maar ik zag dat er rabarber op de kaart stond!

LONGHI:

Rabarber.

DE KARDINAAL:

En rabarber is een van mijn seizoensfavorieten, dus een compote met anijsijs lijkt me wel wat.

LONGHI:

Zeker.

DE KARDINAAL:

Heb ik jullie wel eens verteld dat ik dat een van de mooiste smaakcombinaties vind?

LONGHI:

Rabarber met anijsijs?

DE KARDINAAL:

Ja.

LONGHI:

Nee. Dat is nieuw voor me.

DE KARDINAAL:

Rabarber met anijsijs is dus een van mijn favoriete smaakcombinaties. Misschien wel mijn favoriete.

FILIDE:

Ik ga het zo direct proberen.

DE OBER:

(dient 4 borden op)

DE KARDINAAL:

(tegen de ober) Het spijt me verschrikkelijk, maar ik begrijp niets van die torentjes die jullie bouwen. Het ziet er wel aardig uit als het wordt opgediend, maar daarna ben je gedwongen er een chaos van te maken als je gaat eten. Tenzij je het van boven naar beneden wilt eten, maar dan ben je dus aangewezen op de volgorde die de kok heeft bepaald en die heeft niets met smaak te maken, dat gaat over stabiliteit, de zwaarste ingrediënten onder, zodat dat torentje mooi overeind blijft staan. Ik wil mijn eten naast elkaar op mijn bord hebben. Zodat ik zelf kan bepalen wat ik na elkaar eet. En op de lange duur is het ook een stuk esthetischer, zo'n bord blijft veel langer het aanzien waard. Tenzij je zoals Caravaggio direct alles door elkaar gaat prakken, dat doet hij altijd, is dat jullie ook opgevallen, zodra zijn bord op tafel staat, hop, de vork in de vuist en prakken, waar hij dat toch geleerd heeft.

FILIDE:

Wat blijft hij lang weg trouwens-

28. 'S NACHTS NA DE ONTHULLING

Het is donker, we zien maar heel vaag wat er aan de hand is. Caravaggio en Baglione vechten met elkaar. Mancini staat op een afstandje, probeert ze te kalmeren

MANCINI:

We kunnen toch als volwassen mensen met elkaar praten.

CARAVAGGIO:

Goed kijken, dan heb je weer iets leuks om over te schrijven.

MANCINI:

Je mag hem het oordeel van de commissie niet persoonlijk aanrekenen.

CARAVAGGIO:

Donder toch op.

BAGLIONE:

(tegelijkertijd) Houd je mond Mancini!

MANCINI:

Je was alleen maar voorzitter.

BAGLIONE:

(verliest ondertussen zijn zwaard dat op de grond klettert, hijgend) Caravaggio, luister-

CARAVAGGIO:

Zie je dat het soms best handig is als je getraind bent om te zien in het donker.

BAGLIONE:

Laten we het zakelijk zien. Ik zorg dat je er weer bovenop komt.

CARAVAGGIO:

De heilige Baglione. Smekend op zijn rug in het stof. Boven hem Michelangelo, de engel die de duivel uit het paradijs verdreef, het zwaard hoog boven zijn hoofd. Op de achtergrond, bijna onzichtbaar, Mancini, die zelfs te laf is om te vluchten. Zo ziet mijn schilderij 'de dood van Baglione' er uit. Drie kleine mensen in een enorme donkere leegte. Wat denk je. Zal de commissie het goedkeuren, of is het je te provocatief?

BAGLIONE:

Het kan me niet schelen.

CARAVAGGIO:

Precies. De heilige Baglione is alleen met zichzelf bezig, vlak voor zijn dood. Weet je dat ik je nu een stuk sympathieker vind dan tijdens je pleidooi tegen mijn schilderij.

BAGLIONE:

Je had me al lang moeten doden Caravaggio. Nu sta je midden in je eigen schilderij en kan je geen kant op. Ik kan zo gaan staan, je doet me niets meer. *(hij wil opstaan)*

CARAVAGGIO:

Blijf liggen.

BAGLIONE:

(met het zwaard op zijn keel) Mijn schilderijen zijn realistischer dan die van jou als het er op aan komt. Ons leven lijkt toch net een sprookje zo. Maar ik sta er niet verwondert naar te kijken, zoals jij. Ik calculeer, ik schat mijn kansen in en ik sla mijn slag. Dat zou jij ook meer moeten doen. Laat dat zwaard zakken jongen voor je iets doet waar je later spijt van krijgt.

LONGHI:

(komt samen met Filide op, hij schijnt met een lamp richting Caravaggio, we zien Baglione op de grond liggen, Caravaggio houdt zijn hoofd in bedwang) Michaël!

CARAVAGGIO:

(tegen Filide) Jij mag het zeggen.

FILIDE:

Niet doen.

CARAVAGGIO:

Had je gedacht dat je nog eens gered zou worden door de bekendste hoer van Rome? *(hij zwaait met zijn zwaard langs het kruis van Baglione)* Fijne avond. *(draait zich om om weg te lopen)*

FILIDE:

(loopt achter hem aan, slaat haar arm om hem heen)

BAGLIONE:

(grijpt in zijn kruis, heeft bloed aan zijn handen) Ik-

MANCINI:

(schrikt) Je hebt hem geraakt!

CARAVAGGIO:

Stel je niet zo aan.

BAGLIONE:

(bloedt hevig) Hoe-

FILIDE:

Jezus.

CARAVAGGIO:

(in paniek) Ik deed niks!

BAGLIONE:

(zit verbijstert in een grote plas bloed) Hoe kan dat nou?

LONGHI:

(tegen Caravaggio) Ik denk dat je een slagader hebt geraakt.

CARAVAGGIO:

Ik deed helemaal niks.

BAGLIONE:

(kijkt wild in het rond) Dit kan toch niet! Filide! Dit kan toch helemaal niet! *(de plas met bloed waar hij in zit wordt steeds groter, het spijt me voor de kostuumontwerper, maar het moet echt een flinke plas zijn ben ik bang, Baglione blijft zitten, met open ogen, maar hij is buiten westen)*

CARAVAGGIO:

Godverdomme! Ik deed helemaal niks.

MANCINI:

(roept) Baglione. *(huilt)* Verdomme. Baglione!

LONGHI:

(pakt Mancini stevig vast) Jij hebt dit niet gezien.

MANCINI:

(huilt) Maar ik heb het wel gezien!

LONGHI:

Jij gaat naar huis en je bent hier niet geweest.

MANCINI:

(in paniek) Ik ben hier totaal ongeschikt voor.

FILIDE:

We kunnen hem niet zo laten zitten.

LONGHI:

Waarom niet. *(tegen Caravaggio)* Jullie gaan ook naar huis. We mogen hier niet zo gezien worden.

KAPITEIN:

(komt in de verte aangelopen, dronken, doet zijn armen wijd als hij hun ziet) Caravaggio!

29. IN HET CAFÉ

Later op de nacht. Caravaggio, Longhi, Mancini de Kapitein en Filide zitten in het café. Het lijk van Baglione zit in een stoel.

WAARDIN:

Hoe kun je hem hier mee naartoe nemen!

FILIDE:

We konden hem moeilijk op straat laten liggen.

WAARDIN:

Waarom niet? Er ligt daar natuurlijk een enorme plas bloed met een keurig spoor richting mijn voordeur.

LONGHI:

Laten we in ieder geval proberen om rustig te blijven.

WAARDIN:

(kwaad) Ik heb een lijk in mijn café Longhi. Hoe ga ik dat verantwoorden?

CARAVAGGIO:

Jullie hebben gezien dat het ongeluk was. Ik draaide me om en hij was opeens geraakt!

KAPITEIN:

(verdwaasd) Een bloedende slagader in de lies. Ik ben medisch behoorlijk onderlegd maar dat is hopeloos. Ik heb alles uit de kast gehaald om zijn leven te behouden, eerlijk waar. Maar het was vechten tegen de bierkaai. Er is een groot schilder heengegaan mensen. Dat mag ik toch wel zeggen. Een groot schilder-

LONGHI:

Geef die man alsjeblieft wat te drinken.

CARAVAGGIO:

(slaat zijn arm om de Kapitein heen) Jij kunt er niets aan doen Kapitein.

WAARDIN:

Kapitein! *(schenkt een glas voor de Kapitein in)*

KAPITEIN:

(gaat aan de bar zitten, tegen de Waardin) Het komt allemaal goed. Desnoods brengen we hem straks naar mijn kamer.

WAARDIN:

En dan.

KAPITEIN:

Daarna zien wel weer verder.

LONGHI:

(tegen Caravaggio die nerveus rond loopt) Ga alsjeblieft zitten Michaël.

CARAVAGGIO:

Ik wil iets doen!

FILIDE:
Probeer nou even rustig te blijven.

(er wordt gebeld)

CARAVAGGIO:
Godverdomme!

LONGHI:
(maant iedereen stil te zijn)

KAPITEIN:
(draait zich om, stoot per ongeluk een glas op de grond) Sorry, sorry-

CARAVAGGIO:
Godverdomme!

WAARDIN:
(gebaart iedereen stil te zijn, stilte)

(er wordt weer gebeld)

LONGHI:
(kijkt door een kier in het gordijn, loopt snel naar de deur)

DE KARDINAAL:
(in de hal) Waarom word ik niet binnen gelaten-

LONGHI:
We dachten dat het iemand anders was.

DE KARDINAAL:
Je belt me dat ik meteen moet komen, dus kom ik meteen. *(komt binnen, ziet Baglione)*
Waarom heb je hem hiermee naartoe genomen.

WAARDIN:
Dat zeg ik dus ook.

DE KARDINAAL:
Had hem direct in de rivier gegooid-

FILIDE:
We kunnen hem alsnog in de rivier gooien.

DE KARDINAAL:
Het wordt al licht, je gaat nu niet met een lijk lopen slepen.

CARAVAGGIO:
Het was een ongeluk.

DE KARDINAAL:
(voelt aan het lijk van Baglione) We moeten iets bedenken voordat hij helemaal is afgekoeld
en ze niets meer geloven.

CARAVAGGIO:
(*staat op*) Ik ga naar de politie.

LONGHI:
Blijf zitten.

CARAVAGGIO:
Ik ga ze zeggen dat het een ongeluk was.

WAARDIN:
Er gebeuren geen ongelukken in mijn café Michelangelo.

DE KARDINAAL:
Wat denk je dat ze zeggen. Dat kan de beste overkomen?

CARAVAGGIO:
Ik vertel ze precies wat er is gebeurd. Het was een ongeluk. Jullie hebben het gezien!

LONGHI:
Alsjeblieft Michaël-

CARAVAGGIO:
Ik wil het gewoon even duidelijk stellen.

FILIDE:
Het was een ongeluk.

CARAVAGGIO:
Hoor je het nou? Ik draaide me om en daar laag hij opeens bloedend op de grond. Ik kan me niet eens herinneren dat ik hem gestoken heb. Wacht eens even. Heb ik überhaupt wel gestoken?

DE KARDINAAL:
Laat hem in godsnaam ergens anders naar toe gaan Longhi-

CARAVAGGIO:
Wacht nou eens even-

LONGHI:
Ga naar boven Michaël!

CARAVAGGIO:
Dit gaat mij ook aan! Ik begin er opeens aan te twifelen of ik echt wel gestoken heb. Hebben jullie gezien-

LONGHI:
(*tegen de Waardin*) Ga even boven met hem in jouw huis zitten.

CARAVAGGIO:
Ik draai me om. En plotseling ligt hij bloedend op de grond.

WAARDIN:
Het is ongelofelijk. (*neemt Caravaggio mee*)

(*pauze*)

LONGHI:

Caravaggio heeft het duidelijkste motief, wat doen we daar aan.

DE KARDINAAL:

Baglione en hij hadden het bijgelegd vanavond.

LONGHI:

We hebben vanavond met z'n vijven ergens gegeten-

DE KARDINAAL:

Waar?

LONGHI:

Oké, kan niet-

MANCINI:

Dit heeft toch geen enkele zin. (*staat op*)

LONGHI:

Blijf zitten.

MANCINI:

Ik heb hier verder niets te zoeken.

LONGHI:

Iedereen blijft tot we het hele verhaal rond hebben.

MANCINI:

Ik heb niets met jullie verhaal te maken. Ik ben een onafhankelijk journalist, ik ga de waarheid niet verdraaien.

DE KARDINAAL:

Als er hier iemand is die de waarheid voortdurend verdraait ben jij het wel.

MANCINI:

Dat kan ik niet volgen.

DE KARDINAAL:

Ik heb thuis een oud papierbak vol bewijs. Iedereen kan zien dat jouw artikelen niet door een onafhankelijke journalist zijn geschreven.

MANCINI:

Wat een onzin.

LONGHI:

Het onderzoek naar de Maria van Toledo is ingesteld nadat jij het schilderij hebt zwartgemaakt.

MANCINI:

Wat kan ik daar aan doen.

DE KARDINAAL:

Het is heel aannemelijk dat je door Baglione onder druk bent gezet.

MANCINI:
Onzin!

DE KARDINAAL:
En dat je als onafhankelijk journalist zo met jezelf in de knoop kwam dat je ten einde raad Baglione hebt vermoord.

MANCINI:
Dat gelooft toch niemand.

DE KARDINAAL:
Als wij het allemaal vertellen is het opeens de waarheid geworden.

FILIDE:
Ik kan getuigen dat hij door Baglione is omgekocht.

MANCINI:
Wat een onzin.

FILIDE:
Ik was er bij toen jij in een restaurant geld van hem aannam.

MANCINI:
Hij betaalde de rekening.

FILIDE:
Hij gaf je meer dan duizend scudi te veel en jij hebt het aangenomen.

MANCINI:
(wanhopig) Niemand gelooft dat.

LONGHI:
Als je daar van overtuigd bent ga je nu toch rustig naar bed.

MANCINI:
(in paniek) Jullie kunnen mij niet zo maar de schuld geven!

DE KARDINAAL:
Dan moet je met een beter verhaal komen Mancini.

(tijdens de volgende monoloog verandert de situatie naar een verhoor van Mancini waarin hij een verklaring aflegt)

MANCINI:
Baglione en Caravaggio hebben op initiatief van de Kardinaal de hele avond met elkaar gesproken. Baglione heeft Caravaggio uitgelegd dat hij het schilderij wel moest afkeuren omdat het aantoonbaar niet aan de opdracht voldeed. Baglione vertelt hem dat hij een hekel heeft aan dat soort commissies. 'Maar als ik er niet in ga zitten doet iemand anders het en ik vertrouw mezelf altijd nog meer dan een ander'. Baglione was de ideale persoon voor die commissie. Hij had alles bereikt dat je als schilder kunt bereiken. Hij had niets meer te bewijzen, stond boven alle partijen. Hij was ook nog eens een van de grootste bewonderaars van Caravaggio. Ik ben vaak met hem bij Caravaggio op atelierbezoek geweest. Daarna was hij altijd vol lof over hem. 'Dat gaat een hele grote worden', zei hij dan. Hij herkende veel van wat hij zelf in zijn beginperiode heeft meegemaakt. Hij liep niet met zijn bewondering te koop. Hij wist hoe funest het kon zijn voor een jonge kunstenaar om bevestigd te worden. 'In het

begin van een carrière is weerstand belangrijk', vond hij. 'Dat maakte het beste los, de adrenaline haalt de creativiteit naar boven.' Ik stel me in mijn artikelen ook vaak wat kritisch op tegenover jonge kunstenaars. De echt goede worden er alleen maar beter van. Baglione en Caravaggio hebben de hele avond gepraat. Caravaggio ziet uiteindelijk in dat Baglione naar eer en geweten heeft gehandeld. Ze schudden elkaar de hand. Iedereen is opgelucht. We drinken samen met de Kardinaal een glas wijn op de vrede. We nemen afscheid voor zijn huis. Dan komt de Kapitein de hoek om, laveloos. Hij ziet Baglione, begint te schelden. Hij is razend dat Baglione het schilderij van Caravaggio heeft afgekeurd. Baglione moet zijn zwaard gebruiken om hem van het lijf te houden. De Kapitein wordt steeds agressiever. Caravaggio probeert hem te kalmeren, praat op hem in. Even lijkt het of de Kapitein rustig wordt maar dan grijpt hij het zwaard van Caravaggio (*geëmotioneerd*) en steekt Baglione zo, voor onze ogen neer.

30. DE TERECHTSTELLING VAN DE KAPITEIN

De Kapitein wordt opgebracht door twee mannen, De mannen helpen hem te knielen en zijn hoofd op een blok neer te leggen.

KAPITEIN:

Als het over kunst gaat zeg ik altijd je kunt niet extreem genoeg zijn. De uiterste consequentie, daar draait het om. Leonardo da Vinci stond dagenlang half vergane lijken te ontleden om meer van de menselijke anatomie te weten te komen. Kijk. Dat bedoel ik. Die bezetenheid, daar draait het om. Geen compromissen. Een kunstenaar die schone handen wil houden en ieders vriend wil zijn is niet in staat belangwekkende kunst te maken, daar ben ik van overtuigd. Daarom ben ik ook zo trots op mijn vriend Caravaggio. Die past helemaal in dat plaatje. Die trekt zich nergens wat van aan, die is compleet autonoom. En dat in deze tijd hè. Zien jullie dat het kan. Als ik zijn doorzettingsvermogen had gehad was ik net als hij schilder geworden. Ik had er de aanleg voor. Man. Toen ik jong was bruiste ik van het talent, muziek, toneel, schilderen, ik kon alles, ik knapte zowat uit elkaar van de energie. Maar ik kon niet kiezen hè, puur een kwestie van te lang blijven twijfelen en dan ben je vijftendertig en dan ben je opeens niets geworden. En dat heb ik maar zo gelaten, ik was niets, ik werd niets en dat ben ik altijd gebleven. Maar wat ik bedoel Michelangelo. Je moet over lijken durven gaan. Niks geen concessies.

(De Kapitein wordt onthoofd) God man. Wat hebben wij al veel meegemaakt met z'n tweeën. Bedankt hè, zonder jou had mijn leven er een stuk minder kleurrijk uitgezien. Ha ha ha, snap je kleurrijk, leuk hè. Hé. Michaël! Ik heb nog minstens een half jaar huurachterstand dat schiet me nu opeens te binnen. Ik heb lekker niet betaald, wat een wonderlijke laatste gedachte!

BLACK OUT

31. IN HET ATELIER VAN CARAVAGGIO

Caravaggio schildert Lena die in een stoel ligt te slapen)

CARAVAGGIO:

(tegen Lena) Slaap maar. Ik zal je niet wakker maken. Jij hebt je slaap verdiend. Ik moet nog even doorwerken, eigen schuld. *(draait een spiegel om een juiste lichtinval op zijn gezicht te krijgen, ziet zichzelf in de spiegel)* Man wat zie je er uit. Hadden ze jouw hoofd er maar afgehakt. *(kijkt naar Lena)* Kom op Caravaggio. Schilder dat gezicht. Je hoeft niet te na denken. Zo veel dat je nog niet geschilderd hebt. Je hebt nog voor jaren werk in je, voor jaren- God wat is het heet. De zon die op mijn hoofd brandt. Ik ben dat niet gewend. Het licht dat dwars door me heen schijnt. Een donkere gat waar het vroeger vol was. *(roept zachtjes)* Caravaggio! Hoor je die echo. Het galmt bij mij van binnen. Man wat ben ik leeg. *(tegen Lena)* Slaap maar. Zoals jij slaapt wil ik ook leren slapen. Maar ik moet zo nodig de wereld schilderen, en ik zie alleen mezelf. Ik zie alleen mezelf.

MANCINI:

(staat met een druipende regenjas in de deuropening, ziet Lena, fluistert, de rest van de scène wordt gefluisterd) Caravaggio-

CARAVAGGIO:

(schrikt)

MANCINI:

Sorry dat ik nog zo laat- Ik moet je spreken.

CARAVAGGIO:

Ik ben aan het werk Mancini-

MANCINI:

Begrijp ik. Begrijp ik. Maar geef me een minuutje, meer niet. Een minuutje en dan ben ik weg.

CARAVAGGIO:

(geeft hem een teken dat hij kan gaan zitten)

MANCINI:

Dat is vriendelijk van je. *(gaat zitten)* Ik houd mijn jas aan als je het niet erg vindt, ik heb het stervenskoud, ik slaap al dagen met een trui aan en een muts op en het helpt niets. Ken je dat. Kou van binnenuit. *(het gaat harder regenen en het dondert)* Man wat een weer. *(alsof dat het grootste probleem van de wereld is)* Daar moet ik zo dus weer door heen. Ach ja. *(kijkt rond)*) Ik zag je vanmiddag bij de terechtstelling van de Kapitein. Die man heeft werkelijk gedacht dat hij de moordenaar van Baglione was. Dat hij zo dronken was geweest dat hij zich er niets meer van herinnerde. Grappig niet.

CARAVAGGIO:

Ik lach me dood Mancini.

MANCINI:

Precies. Ik vind jou een prima jongen, voor hetzelfde geld hadden wij het uitstekend met elkaar kunnen vinden. Dan zaten we nu ergens te klaverjassen met Baglione en de Kapitein, stel je voor, dat zou toch wat zijn niet. Nou ja- *(hij trilt)* Dat soort gedachten heb ik de laatste tijd hè, 'stel nou dat', 'had ik toen maar niet'. Och man, toen ik begon had ik ideeën, plannen, ik ging zorgen dat iedereen zou weten hoe het in elkaar steekt, de maatschappij, de hele wereld. De waarheid zou eindelijk boven tafel gaan komen. En toen kwam ik op Kunst

terecht en ik dacht oké, het gaat dan wel niet om wereldzaken, maar ik kan wel zorgen dat mensen mooie dingen gaan zien. En zelfs van zoiets eenvoudigs heb ik niets terechtgebracht, ongelofelijk niet? *(pauze)* Jij hebt prachtige schilderijen gemaakt, de mensen staan nog steeds voor jouw werk in de rij. Ik heb alleen maar onzin geschreven, over jouw werk net zo goed. Ik heb enkel de zwakke kanten ervan gezocht, ik kon niet anders, nou ja *(wuift het idee weg, pauze)*. Luister Michaël. Ik wilde je zeggen dat het me spijt dat ik je de afgelopen jaren zo in de weg heb gezeten. Je hebt er niets aan, dat weet ik, maar toch. Ik heb me klem laten zetten, ik ben te laf geweest en dat draai je niet meer terug. Dat draai je nooit meer terug Michaël. Dat moet ik accepteren. En als je dat niet kan accepteren dan moet je er op een of andere manier een punt achter zetten. Zodat je alles kunt vergeten en de rest van de wereld jou vergeet. En dat ga ik doen Michael. Ik ga er een punt achter zetten. In de laatste alinea van zijn leven neemt Mancini voor een keer zijn lot in eigen handen. Het zal een hele opluchting zijn dat voortaan niemand meer last van me heeft. En uiteindelijk zal het niet zo veel hebben uitgemaakt, de blunders die ik heb begaan en de stommiteiten die ik heb uitgehaald. Hoop ik. *(stilte, kijkt rond)* Waar jij de energie vandaan haalt om maar door te gaan. En je wordt er alleen maar beter op. *(na een tijdje)* Ik ben weg. *(staat op, doet zijn kraag omhoog, vertrekt)*

32. IN DE WERKKAMER VAN DE KARDINAAL

De Kardinaal sproeit zijn bonsai boompje, Caravaggio zit met Longhi en Filide aan tafel. Caravaggio zit er verloren bij.

DE KARDINAAL:

Goed. *(legt een enveloppe op tafel)* Hier heb je twee tickets voor San Gimignano. Ik heb daar een buitenhuis, echt een hele fijne plek, je kan er in alle rust werken. En hier heb ik een lijst met nieuwe opdrachten, wat zei ik hè, het loopt als een trein na de Maria van Toledo, zo werkt dat hè, controversieel zijn is de beste reclame. Och man, als ik de tijd had zou ik zo met je meegaan, San Gimignano is geweldig, hè Longhi-

LONGHI:

Echt prachtig.

DE KARDINAAL:

Mijn huis ligt net buiten de stad, helemaal vrij. En in het stadje heb je een restaurant dat is een echte aanrader. En dan moet je niet de kaart vragen maar ze gewoon voor je laten koken, dat doe ik ook altijd. Dan vraag je naar de baas, hoe heet die ook alweer, Giacomo, Cesare-

LONGHI:

Giammo-

DE KARDINAAL:

Giammo? Is dat een naam?

LONGHI:

Ik dacht dat hij zo heet ja.

DE KARDINAAL:

Ik dacht Giacomo, of je vraagt gewoon naar de baas, dat komt wel goed. En dan moet je even zeggen dat je in mijn huis zit, doe hem de groeten, dat zal hij leuk vinden. En dan laat je hem dus bepalen wat je gaat eten. Kijk. *(pakt een papiertje)* Je rijdt dus zo het dorp binnen, dan heb je hier een brug, daar ga je overheen, dan zie je twee kerktorens, een grote en een kleinere. Je neemt het straatje dat langs de kleine toren loopt, kijk, ik teken hier die torens en dan zet ik er kleine bij, daar moet je dus langs, dat kan niet missen. Dan loop je voorbij een pleintje, daar zit het leukste terras van de hele stad, daar is het altijd druk- Je loopt dus voorbij dat terras- Luister je Caravaggio-

CARAVAGGIO:

(staat op, loopt weg)

DE KARDINAAL:

Wat gaat die nou doen?

LONGHI:

(roept) Michaël!

FILIDE:

(loopt achter Caravaggio aan)

DE KARDINAAL:

Krijgen we dat weer. Het wordt verdorie eens tijd dat hij zich wat meer gaat schikken, ga hem dat maar zeggen. Het kan niet altijd van een kant komen.

LONGHI:

Ik ben het helemaal met u eens.

DE KARDINAAL:

We hoeven hier toch niet de hele dag op onze tenen te lopen omdat Caravaggio anders misschien boos wordt. Het moet nu echt afgelopen zijn hoor. Hij gaat naar San Gimignano en hij gaat die opdrachten netjes uitvoeren. Ik laat me niet langer manipuleren.

LONGHI:

Lijkt me niet meer dan redelijk.

DE KARDINAAL:

Ik ben toch niet onredelijk. Moet je zien. Ik zit hier zelfs nog uit te tekenen waar hij goed kan eten.

LONGHI:

Aan ons ligt het niet.

DE KARDINAAL:

Dat dacht ik toch ook.

33. IN DE KAMER VAN FILIDE EN CARAVAGGIO

Caravaggio pakt zijn koffers in, Filide zit op bed.

FILIDE:

Ik ga niet op een of andere zolder wonen. Je gaat echt niet beter schilderen als het dak lekt.

CARAVAGGIO:

Ik ben een van de bekendste schilders van Rome. Ik hoef niet op een zolderkamer te wonen.

FILIDE:

Je hebt een waardeloze reputatie. Niemand geeft jou een opdracht zonder de garantie van de Kardinaal.

CARAVAGGIO:

De Kardinaal laat mijn beste vriend onthoofden!

FILIDE:

Als je moet kiezen tussen de beste schilder van Rome of de beste vriend van Caravaggio die voor Rome verder niets betekent-

CARAVAGGIO:

Hoe kun je zo denken!

FILIDE:

Als je op dit niveau wilt meedraaien moet je zo denken.

CARAVAGGIO:

Ik wil er niets mee te maken.

FILIDE:

Luister nou Michaël! Jij denkt dat je net zo'n impact op je omgeving maakt als je schilderijen-

CARAVAGGIO:

Ja.

FILIDE:

Je vergist je! Het gaat hier over grote lijnen, wij betekenen niets, wij betekenen helemaal niets als ik als het er op aan komt. *(ze pakt zijn hand vast)* Laten we naar San Gimignano gaan. Daar kunnen we doen wat we willen.

CARAVAGGIO:

(trekt zijn hand los)

FILIDE:

Ik wil leven Michaël, niet overleven. Dan is het maar niet precies zoals je het van tevoren hebt bedacht.

CARAVAGGIO:

Ik ga niet naar San Gimignano.

FILIDE:

Dan ben ik weg. *(af)*

DE KARDINAAL:

(komt ondertussen binnen, opgewekt) Ik hoor dat je vertrekt Michelangelo.

CARAVAGGIO:

Ja, ik-

DE KARDINAAL:

Een hele moedige beslissing. Je moet het maar durven hè. Maar er is iets dat me dwars zit. Ik heb je altijd beschermd. Ik heb je je eerste grote opdrachten gegeven. Ik heb je altijd de hand boven het hoofd gehouden-

CARAVAGGIO:

Dat waardeer ik ook enorm-

DE KARDINAAL:

En als dank neem je al mijn spullen mee.

CARAVAGGIO:

Ik neem alleen mee wat van mij is.

KARDINAAL:

Is dat zo?

CARAVAGGIO:

(snapt hem niet)

KARDINAAL:

Longhi legt het je wel uit. *(geeft hem een hand, vriendelijk)* Het ga je goed jongen. Als het je niet lukt kan je altijd bij me terugkomen.

CARAVAGGIO:

Ik red me wel.

DE KARDINAAL:

We zullen zien. *(af)*

CARAVAGGIO:

(gaat door met inpakken)

LONGHI:

Die schilderijen zijn niet van jou Michaël. Die schilderspullen ook niet-

CARAVAGGIO:

Hoe bedoel je?

LONGHI:

Luister nou jongen. Je hebt helemaal niets. Geen atelier. Geen materiaal. Geen opdrachten.

CARAVAGGIO:

Nou en.

LONGHI:

Godverdomme. We hebben ons met z'n tweeën helemaal lens gevochten om dit te bereiken. En nu ben je aan de top. Ga je weg dan kan het alleen maar bergafwaarts gaan. Je weet toch waar je vandaan komt. Buiten kan je aan de lopende band bloemen schilderen

in het atelier van Caracci. Laat nou voor een keer je verstand beslissen in plaats van dat belachelijke temperament van je.

CARAVAGGIO:
Laat me met rust.

LONGHI:
Maar Michaël-

CARAVAGGIO:
Ik meen het serieus Longhi..Ga weg.

BLACK OUT

34. IN HET CAFÉ

(Caravaggio zit de Kapitein en Baglione aan tafeltje in het café, de Kapitein en Baglione hebben veel plezier met elkaar, Caravaggio zit er wat verloren bij, Mancini zit verderop in z'n eentje aan een tafeltje)

KAPITEIN:

Wat hij met z'n zijn leven doet is uniek!

BAGLIONE:

Mee eens. Iedere schilder in Rome zou zijn positie willen hebben en hij gaat gewoon weg. Hij gaat gewoon-

KAPITEIN:

Fantastisch Caravaggio. De deur achter je dichtdoen, de frisse avondlucht opsnuiven en een compleet nieuw leven binnenstappen. *(hij staat op)* Want beste mensen. Wat is één leven als je er net zo goed verschillende achter elkaar kan hebben. *(hij proost met Baglione)* Proost. Je bent een prima vent Baglione. Hé Michaël. Het is echt een prima vent die Baglione!

BAGLIONE:

Ik ben niet altijd een klootzak geweest hè, dat ben ik langzamerhand geworden.

KAPITEIN:

Zo gaat dat.

BAGLIONE:

Toen ik begon was ik net als hij.

KAPITEIN:

Dat zeg ik.

BAGLIONE:

Alles wat ik maakte was authentiek en fris, je bent compleet jezelf, uit pure onmacht hè, je kan niet anders, je schildert wat je schildert en het wordt briljant. Och man, wat een tijd, de wereld draait alleen om jou, lijkt.

KAPITEIN:

Dat had hij ook. Precies hetzelfde!

BAGLIONE:

Maar dan kom je er gaandeweg achter dat ze alleen maar een schilderij van je willen hebben omdat hun baas er ook een heeft. Jouw werk blijkt een alibi om forums te organiseren en exposities waar ze elkaar kunnen ontmoeten.

KAPITEIN:

Houd toch op!

BAGLIONE:

Langzaamaan verlies je zo je spontaniteit en word je professioneel. En voor je het weet ben je een man met een positie geworden. En je weet wat het belangrijkste is voor een man met een positie-

KAPITEIN:

Er voor zorgen dat hij zijn positie behoudt. Ik weet toch precies wat je bedoelt Baglione. Ik heb mijn leven lang daar aan de bar gezeten. Avond aan avond op mijn vaste plek. Wat ik

allemaal had kunnen meemaken hè. Als ik daar niet iedere dag had gezeten. Maar je wilt vasthouden wat je hebt hè. En nu hebben ze m'n kamer alweer aan Caravaggio verhuurd.

BAGLIONE:

Je schilderijen overleven wel, maar hoe ga jij het overleven. Dat is de vraag.

KAPITEIN:

Dat zeg ik!

BAGLIONE:

Mij is het niet gelukt. Maar hij gaat het redden-

KAPITEIN:

Natuurlijk gaat hij het redden.

BAGLIONE:

Hij gaat nog een hele grote worden, let maar op.

KAPITEIN:

(roept) Dit gaat nog een hele grote worden mensen!

BAGLIONE:

De ambitie van deze man is onbegrensd. Hij laat er zelfs zijn beste vriend voor onthoofden. Zo ver ben ik nog nooit gegaan.

KAPITEIN:

(agressief) Wat bedoel je daar mee. *(tegen Caravaggio)* Wat bedoelt hij daar nou mee Michelangelo?

BLACK OUT

35. IN HET CAFÉ

De Waardin staat achter de bar, Caravaggio ligt met zijn hoofd op tafel waar hij net met de Kapitein en Baglione aan zat te slapen.

CARAVAGGIO:
(schrikt wakker, zoekt zijn zwaard)

WAARDIN:
Wat ben je aan het doen-

CARAVAGGIO:
Waar is de Kapitein.

WAARDIN:
De Kapitein is dood.

CARAVAGGIO:
Een bier alsjeblieft.

WAARDIN:
Je hebt geen geld Michaël-

CARAVAGGIO:
Over tien minuten heb ik geld. Er wordt op dit moment een schilderij van me afgeleverd-

WAARDIN:
Midden in de nacht?

CARAVAGGIO:
Als het af is laat je het direct brengen, al is het midden in de nacht, hebben ze gezegd. Mijn agent kan ieder ogenblik hier zijn en dan heb ik geld.

WAARDIN:
Je hebt geen agent en je hebt al maanden niks verkocht.

LONGHI:
(komt binnen, hij is doorweekt van de regen)

CARAVAGGIO:
Wat zeg ik!

WAARDIN:
Ik ben gesloten Longhi.

LONGHI:
Geen probleem. Ik ben zo weer weg. *(hij gaat zitten)* Het spijt me Michaël.

CARAVAGGIO:
(verontwaardigd) Dat schilderij was goed.

LONGHI:
Dat schilderij was prima maar niemand durft niet aan.

CARAVAGGIO:

(trekt hem aan zijn revers) Wat is er aan de hand Longhi.

LONGHI:

Ik heb het voor de halve prijs moeten verkopen.

CARAVAGGIO:

Dat is niet eens genoeg om het materiaal van te betalen.

LONGHI:

Ik weet het-

CARAVAGGIO:

Maar waarom- *(laat hem weer los, zit uitgeput aan tafel)* Ik weet niet waar ik tegen vecht, snap je, ik sla maar wat in het rond. Met Baglione was het duidelijk. Ik heb geen idee wie mijn vijand is nu-

LONGHI:

Dit heeft helemaal niets met een vijand te maken. Het is fantastisch wat je maakt. Eerlijk waar. Maar niemand ziet het, omdat niemand verstand van kunst heeft. Zo is het. Ze hobbelen maar wat achter de trend aan. Het enige dat je kunt doen is afwachten. Rustig doorwerken tot je de wind weer in de rug hebt. Stug volhouden. Hé. Ik sleep je er wel door jongen, kom op. *(staat op)* Ik ben weg Michaël.

CARAVAGGIO:

Longhi.

LONGHI:

(draait zich om)

CARAVAGGIO:

Bedankt. Echt, ik zou niet weten wat ik zonder jou zou moeten.

LONGHI:

Schei toch uit man. *(af)*

36. OP DE OUDE KAMER VAN DE KAPITEIN

Filide staat in de kamer. Ze ziet er verzorgd uit, misschien is ze net wat te uitbundig opgemaakt, ze draagt een duur kostuum en kijkt naar de schilderijen die Caravaggio geschilderd heeft. Caravaggio slaapt in de stoel waarin tijdens de vorige scène Lena zat.

CARAVAGGIO:
(schrikt wakker)

FILIDE:
Hallo!

CARAVAGGIO:
Ik- *(trekt een t-sjirt aan, veegt wat rommel van de tafel)* Wat kom je doen?

FILIDE:
Kijken of je er echt zo slecht aan toe bent als ze in de stad zeggen.

CARAVAGGIO:
Met mij gaat het uitstekend.

FILIDE:
Dat zie ik. *(bekijkt het schilderij met Lena)* Je nieuwe vriendin?

CARAVAGGIO:
Gewoon een model.

(pauze)

FILIDE:
Ik woon nu bij Aldobrandini.

CARAVAGGIO:
Zo.

FILIDE:
Een saaie man natuurlijk. Maar je hebt verder geen last van hem.

CARAVAGGIO:
Jij bent echt gelukkig.

FILIDE:
Ik kom altijd goed terecht, heel gek.

CARAVAGGIO:
(glimlacht, knikt)

FILIDE:
(weet zich niet goed raad met de situatie)

CARAVAGGIO:
(vindt ergens een fles wijn, schenkt twee glazen in, biedt haar er een aan en drinkt zijn glas in een keer leeg)

(stilte)

FILIDE:

(kijkt rond) Ik snap niet dat je zo wilt leven.

CARAVAGGIO:

Het is een tijdelijke situatie. Ik zit financieel nog wat krap, Longhi is voor me aan het werk-

FILIDE:

(lachend) Och Michaël. Jij rekent altijd op de verkeerde mensen.

CARAVAGGIO:

Het is een kwestie van tijd, stug volhouden-

FILIDE:

Je zou de bekendste schilder van Rome kunnen zijn.

CARAVAGGIO:

Wacht maar af, binnen een maand of wat sta ik weer op de kaart.

FILIDE:

(strekt haar hand uit) Ga met me mee Michaël. Aldobrandini is de rijkste man van de stad. Hij wil niets liever dan de bekendste schilder van Rome bij hem in huis hebben.

CARAVAGGIO:

Ik ga toch niet met jou bij Aldobrandini-

FILIDE:

Het is een oude man. Hij is gelukkig als ik dat ook ben.

CARAVAGGIO:

Dus je bent toch niet echt gelukkig.

FILIDE:

Jawel. Ik heb alles dat ik wil-

CARAVAGGIO:

Wat kom je hier dan doen.

FILIDE:

Ik wil jou bij me hebben. *(met moeite)* Ik mis je Michaël.

(pauze)

CARAVAGGIO:

Kom dan hier wonen.

FILIDE:

Kijk eens om je heen. Dit is geen leven. *(pauze)* Ga met me mee. Ik word weer je model. Mensen zat die grof geld over hebben voor een schilderij van mij.

CARAVAGGIO:

Ik ga jou niet voor grof geld schilderen Filide.

FILIDE:

Waarom niet?

CARAVAGGIO:

Ik zie daar niets meer in.

FILIDE:

(zet haar glas neer, maakt een gebaar dat “dan moet je het verder zelf maar weten” betekent, draait zich, draait zich om bij de deur) Ik heb nog nooit eerder gezegd dat ik iemand miste.

CARAVAGGIO:

Dat spijt me Filide.

BLACK-OUT

37. OP DE OUDE KAMER VAN DE KAPITEIN

Het onweert, het regent binnen door het gat dat Caravaggio in het dak heeft gehakt. Er staan drie schilderijen in de kamer waar Caravaggio aan werkt. Lena staat model.

WAARDIN:

Ik heb beneden lekkage, heb jij misschien-

CARAVAGGIO:

Ik ben bezig.

WAARDIN:

Regent het hier nou binnen? *(ziet het gat in het plafond)* Hoe komt dat gat in het dak!

CARAVAGGIO:

Als ik klaar ben maak ik het weer dicht.

WAARDIN:

Hoe haal je het in je hoofd-

CARAVAGGIO:

Ik moet licht en frisse lucht- Ik kan toch niet op een donkere zolder-

WAARDIN:

Ik laat je er direct uitzetten- *(af)*

CARAVAGGIO:

Die vrouw snapt niets van schilderen.

LENA:

Waarom zou ze.

CARAVAGGIO:

Zo onverdraaglijk burgerlijk. *(hij gaat vermoeid op een stoel zitten)*

LENA:

(gaat achter hem staan, masseert zijn schouders) Je werkt te hard. Je hebt al dagen niet geslapen.

CARAVAGGIO:

Ik kan niet slapen. Als ik denk aan wat ik nog moet doen. Ik heb Longhi beloofd-

LENA:

Longhi laat je voortdurend boven je macht werken.

CARAVAGGIO:

Ik moet laten zien wat ik kan-

LENA:

Je werkt je volkomen over de kop op deze manier.

CARAVAGGIO:

Dat is maar tijdelijk, als ik eenmaal weer een positie heb-

LENA:

Of jij een positie hebt of niet, het regent er geen druppel minder om. Je bent zesendertig, ruim over de helft. En de tijd gaat steeds sneller. Je moet vooruit. Misschien ben je al lang geen schilder meer. Misschien ben je in de tussentijd een zwerver geworden. *(wrijft met haar hand over zijn hoofd)*

DE WAARDIN:

(komt binnen met twee mannen)

BLACK-OUT

38. BIJ DE KARDINAAL

Longhi en de Kardinaal zitten allebei in een kamerjas naast een open haard. Buiten onweert het. Caravaggio staat drijfnat in de deuropening, een butler probeert hem te beletten naar binnen te gaan.

CARAVAGGIO:

Waarom word ik niet toegelaten.

DE KARDINAAL:

We zijn toch niet verplicht hier zo maar iedereen binnen te laten- *(geeft de butler een teken, ze laten Caravaggio los)*

CARAVAGGIO:

Wat doe jij hier Longhi-

DE KARDINAAL:

Longhi is hier op bezoek. Ga zitten. Doe je jas uit. Neem een glas wijn. *(de butler schenkt ondertussen een glas wijn in)*

CARAVAGGIO:

(gaat zitten, drinkt, pauze)

DE KARDINAAL:

Man wat een weer. Wat is er nou toch allemaal aan de hand jongen.

CARAVAGGIO:

Het gaat slecht. Ze hebben me mijn kamer uitgezet. Ik wist niet waar ik anders naartoe moest.

DE KARDINAAL:

Terwijl het zulk vervelend weer is.

CARAVAGGIO:

Ik heb geen cent meer. Ik kon de huur niet meer betalen. Al mijn schilderijen worden afgekeurd de laatste tijd-

DE KARDINAAL:

Dat is onterecht. Ze worden steeds beter naar mijn idee.

CARAVAGGIO:

Dat is ook zo.

DE KARDINAAL:

Je Madonna in extase vind ik bijvoorbeeld geweldig.

CARAVAGGIO:

Hoe weet u dat.

DE KARDINAAL:

Omdat ik die gekocht heb.

CARAVAGGIO:

Maar-

DE KARDINAAL:

Dat had je niet gedacht hè. Ik was vast van plan nooit meer een schilderij van je te kopen, serieus. Maar telkens als Longhi me iets van je laat zien dan val ik ervoor, ik kan het niet helpen. Ik heb zo'n beetje alles van hem opgekocht de laatste tijd. Ik ben nog steeds een groot bewonderaar van je werk, of ik dat nou wil of niet.

CARAVAGGIO:

Maar Longhi-

DE KARDINAAL:

Longhi doet vreselijk z'n best voor je. Maar de mensen durven je werk niet meer te kopen, sinds ze weten dat je niet meer bij me woont. Je bent niet meer hot jongen, zo gaat dat. Maar ik trek me daar niets van aan, dat weet je. Ik ga altijd alleen op mijn eigen smaak af.

(stilte)

CARAVAGGIO:

U had die schilderijen rechtstreeks bij mij moeten bestellen.

DE KARDINAAL:

Als ik ze op de vrije markt voor half geld kan krijgen? Wat heb ik voor verantwoordelijkheid naar jou Caravaggio. Ik heb jaren in je geïnvesteerd. Van de een op de andere dag zeg jij onze samenwerking op. Moet ik daarna nog lief voor je zijn? Zo zit de wereld niet in elkaar jongen. Ik heb je gezegd: je kunt altijd bij me terug komen. Zolang jij je niet meldt voel ik me op geen enkele manier verplicht een goede prijs voor je werk te betalen.

CARAVAGGIO:

(tegen Longhi) Waarom heb je niet gezegd dat je die schilderijen aan de Kardinaal hebt verkocht.

LONGHI:

Dat is een kwestie van discretie naar de klant toe.

CARAVAGGIO:

Maar Longhi-

LONGHI:

Ik doe mijn werk Michaël.

CARAVAGGIO:

Jij bent mijn vriend!

LONGHI:

We hebben een professionele relatie. Zoals ik ook met de Kardinaal een professionele relatie onderhoud. Ik probeer het iedereen altijd zo goed mogelijk naar de zin te maken.

CARAVAGGIO:

(vliegt op Longhi af) Godverdomme!

Er volgt een vechtpartij, de Kardinaal kijkt geamuseerd toe, geeft de butler na een tijdje een teken. Hij trekt Caravaggio van Longhi af, houdt hem in bedwang

LONGHI:

(hijgend) Jij hebt dit zelf gewild jongen. Ik heb je gewaarschuwd toen je wegging. En kijk eens hoe je er bij loopt. Hoe jouw leven eruit ziet-

CARAVAGGIO:

(hijgend) Het kan me niet schelen hoe ik eruit zie.

LONGHI:

Hier. Deze jas Michaël. Daar kon ik vroeger een half jaar huur van betalen. Deze schoenen, dit overhemd. Twee weken eten met het hele gezin. Ik heb er een kast vol van nu. Dat is vooruitgang Michaël. Als mijn vader me hier zo zou zien zou hij trots op me zijn. Ik heb wat bereikt. Ik heb me niet net als hij omlaag laten trekken. Maar het is wel allemaal geleend bezit hè. Het bed waarin ik slaap, het eten dat ik eet, zelfs de coupe waarin ze m'n haar hebben geknipt, er wordt voor betaald. Ik huur dit leven Michaël. En dat is niet erg want ik zal er toch nooit een hypotheek op krijgen. Net als jij. Wij hebben nou eenmaal te weinig eigen vermogen. En dat is een feit. Wij zullen ons leven nooit bezitten. Wij blijven eeuwig huurder, met alle onzekerheden van dien. Snap je wat ik bedoel. Ik laat me er niet uitzetten. Ik pas me aan, veroorzaak niet te veel overlast. Ik zorg ervoor dat ze me blijven tolereren. Dat is de enige manier om boven je stand te kunnen leven Michaël.

CARAVAGGIO:

Ik snap jou niet. Ik snap gewoon niet-

DE KARDINAAL:

Jij bent een slimme jongen Michaël. Je snapt het best. Luister. Je kan zo bij me terug komen, dat heb ik je gezegd. Ik ben bereid alles te vergeten en we beginnen weer helemaal opnieuw. Ik heb je kamer gelaten zoals die was. Het atelier is nog intact. Als je dat wilt hang je nu je jas op in de hal. Je gaat in bad, je eet nog wat of je gaat direct naar bed. Wij zullen zachtjes doen morgenochtend. Je slaapt uit zolang je wilt en daarna gaan we door alsof je nooit bent weggeweest.

CARAVAGGIO:

Ik kan dat niet.

DE KARDINAAL:

Dan heb ik mijn best gedaan jongen.

De Kardinaal en Longhi lopen weg, er is een fade out, Caravaggio blijft alleen achter, het enige licht is van het vuur van de open haard. Na een tijdje komt Lena op

39. CARAVAGGIO EN LENA

LENA:

Kan je je geboorte nog herinneren? In vrije val, met gesloten ogen, zo kwam jij met een gigantische dreun in de wereld terecht. Dat was nog eens geluid, je harnas dat in volle vaart tegen de plavuizen kletterde. Daarna de schreeuw van je moeder, je kreeg de schrik van je leven. Van nu af aan ging het alleen over jou. Verderop de kerkklokken en mijn god, wat een licht. Daarna je eerste gedachte: mij krijgen ze niet aan het huilen, hoe hard ze me ook slaan.

-EINDE-